

Проректор

Затверджую:

А. П. Марченко

*Звіт
про роботу Наукової бібліотеки
Національного технічного університету
“Харківський політехнічний інститут” у 2016 році
та план роботи на 2017 р.*

Харків, 2016

ЗАВДАННЯ БІБЛІОТЕКИ

Колектив бібліотеки відкритий для всіх і кожного, хто прагне працювати на ниві освіти, науки, культури. Ми уважно ставимося до читацьких потреб наших користувачів, оперативно реагуємо на їх запити, потреби та очікування.

Наші ресурси доступні 7 днів на тиждень, 24 години на добу, з будь-якого пристрою, що приєднаний до Інтернету.

У новому корпусі бібліотеки створено комфортний простір для навчання, роботи та спілкування. Співробітники бібліотеки відповідально ставляться до виконання своїх обов'язків перед користувачами, дбають про належну якість інформаційних та документних ресурсів бібліотеки, оперативність послуг. У своїй роботі вони прагнуть максимально повно задовольнити читацькі запити.

Ми поважаємо наших користувачів та їхні права і свободи. Активно співпрацюємо з іншими науковими установами та бібліотеками, як в межах вітчизняних, так і зарубіжних проектів.

Робота у бібліотеці була спрямована на удосконалення існуючих та пошук нових форм і методів роботи, упровадження новаций. Серед пріоритетних напрямків роботи були такі: підвищення рівня та оперативності бібліотечно-бібліографічного та інформаційного обслуговування всіх категорій читачів, забезпечення доступу користувачам бібліотеки до традиційних документів фонду і до інформації, що існує виключно в електронній формі; продовження формування комплексу власних електронних наукових та навчальних ресурсів, поліпшення документного та інформаційного забезпечення наукового та навчального процесів.

Система управління, як і раніше, була спрямована на перебудову професійного мислення, розвиток творчої ініціативи співробітників. Ми використовуємо всі можливості для вдосконалення нашого професійного рівня, завжди вчимося та обмінюємося знаннями з колегами, аналізуємо тенденції розвитку освіти та бібліотечної галузі.

Незмінними завдання бібліотеки залишаються:

максимальне задоволення інформаційних потреб користувачів;

сприяння їх успіху в усіх його проявах шляхом збільшення можливостей доступу до інформації та знань;

збереження оригіналу документа у стані, який дозволяє його як найдовше використовувати;

удосконалення організації бібліотечних фондів та забезпечення їх збереження ;

удосконалення професіоналізму колективу;

розвиток провнотекстових ресурсів;

популяризацію наукового доробку політехніків;

подальший розвиток біобібліографічних проектів;

підвищення рівня інформаційної культури викладачів, науковців, аспірантів, студентів;

навчання авторів технології самоархівування публікацій;

переклад контенту сайту бібліотеки українською та англійською мовами.

Перспективи свого розвитку Наукова бібліотека НТУ «ХПІ» пов'язує з подальшим освоєнням нового корпусу бібліотеки, розширенням застосування новітніх технологій, створенням належних умов праці для бібліотекарів та читачів.

Плануємо розвивати подальшу співпрацю з усіма зацікавленими особами й організаціями. Як і раніше ми охоче підтримуємо розвиток університетських свобод; розвиток методів навчання, заснованих на інтересах студентів; розширення системи фінансової підтримки високої якості освіти.

Ми приєднуємося до гасла «від навчання — до освіти; від навчання, заснованого на програмі — до освіти на базі спільного рішення проблем».

Будемо виявляти нові ідеї; підтримувати систему електронної освіти на основі концепції відкритості, розвивати середовище, яке сприяє науковим дослідженням та навчанню, забезпечуючи якісний сервіс та інформаційний супровід, створюючи комфортний простір у бібліотеці, створюючи її цікавий і комфортний віртуальний простір.

I. ОБСЛУГОВУВАННЯ ЧИТАЧІВ

1.1. Обслуговування читачів на абонементях.

Користувачі: за єдиним читацьким квитком — **19 661 (100,8% до плану і 99,9% показника 2015 р.)**, з них читачів інших організацій — **35**. Плануємо обслуговувати **19 500** користувачів за єдиним читацьким квитком.

Залучено **12 839** студентів НТУ «ХПІ» денної форми навчання (**97%** читачів від загальної кількості студентів — **13 196**), що на **5%** більше порівняно з 2015 роком (**92%**). Відсоток охоплення студентів — заочників складає **69%** (**2 150** читачів від загальної кількості студентів — **3 088**). Це на **23%** більше порівняно з 2015 роком (**46%**).

Усього зареєстровано **2 096** студентів-першокурсників, що на **195** читачів більше порівняно з 2015 роком (**1 901**), з них: **2 020** студентів денного відділення (**100%**), **76** читачів з **181** студента заочного відділення (**42%**).

Актуалізовані усі записи в базі даних «Читачі (опрацьовано **809** наказів та відредаговано **2 276** записів читачів-студентів.» Усіма підрозділами бібліотеки (за виключенням віддалених користувачів сайту та репозитарію) обслуговано **31 685** користувачів, що складає **105,3%** плану (**30 100**) та **92,7%** показника 2015 р (**34 176**). Показник зменшився за рахунок злиття фондів абонементів художньої літератури. У 2016 році плануємо обслуговувати у всіх підрозділах бібліотеки **30 900** читачів (додаток № 1).

У 2016 році обслуговування 1-го курсу проводилось за традиційною формою — масова видача учбових комплектів протягом вересня. Із-за відсутності законодавчих актів, щодо електронного підпису застосовувалась подвійна технологія, тому для читачів були оформлені ще й читацькі формуляри. До БД старост академічних груп 1 курсу додано данні щодо **183** осіб. Це значно полегшує взаємодію з першокурсниками в рамках кураторської роботи.

Заміну читацьких карток старого зразка на картки з радіочастотною ідентифікацією для науковців та співробітників університету не завершено у повному обсязі. У **2017** році планується оформити читацькі квитки нового зразка усім категоріям читачів університету (січень — квітень).

Відвідування бібліотеки та web-ресурсів становить **503 711** (план 2016 — **524 000**). У **2017** році планується **590 000** відвідувань.

Книговидача становить **1 301 297**, (**86,4%** від запланованого **1 507 000**) та **83,9%** до показника 2015 року (**1 550 745**). Зменшилися показники роботи читальних залів при кафедрах, одночасно були доступні дві версії сайту за різними адресами. Після повернення сайту на новій системі управління, показники іншого не взяті до уваги.

Робота з боржниками

2 247 читачів мають поточну заборгованість, з них: студентів — **1 483**, співробітників та викладачів — **764**, що значно ускладнює обслуговування в усіх підрозділах. Кількість боржників-науковців збільшилася на **101** особу (**663** у 2015 році), а боржників-студентів на **136** осіб порівняно з минулим роком (з **1 347** у грудні 2015 до **1 483** у грудні 2016 року).

Автоматизована видача значно прискорила виявлення поточної заборгованості. Протягом року відправлено **1 535** листів-нагадувань про читацьку заборгованість, укладено і подано до деканатів та випускаючих кафедр **224** списки боржників. Усі вжиті заходи не дали очікуваного результату. На зміну одним боржникам приходять інші.

У січні, квітні та листопаді 2017 року плануємо вжити низку дієвих заходів, а саме:

- скласти оновлені списки боржників та поінформувати деканати про стан заборгованості викладачів та студентів;

- написати листи-нагадування;

- доповісти інформацію на засіданнях кафедр;

- провести зустрічі із заступниками деканів та старостами.

Якщо ж вжиті заходи не дадуть позитивних результатів, доцільно буде поновити штрафні санкції відповідно до чинного законодавства.

1.2 Обслуговування у читальних залах

Обслуговування читачів здійснювалось у 7 читальних залах.

Продовжується тенденція до зниження рівня читання документів на паперових носіях серед студентів і збільшення читання електронних версій. Відсутність закупівель наукових видань, скорочення передплати періодичних видань, активне поповнення репозитарія та повнотекстових БД електронними

версіями навчальних та методичних видань, представлення їх на сайтах кафедр — значно зменшили показники роботи читальних залів.

Читальним залом № 1 скористалися **1 473** читача (**147,3%** до плану — **1000**), показник **відвідувань** становить **6 647** (**63,3%** до плану — **10 500**), а книговидача — **50 673** (**87,4%** до плану — **58 000**). Підвищеним попитом користуються журнали з економіки, комп'ютерних технологій та програмування, електронної техніки, хімічної технології.

Читальним залом № 2 обслуговано **2 716** користувачів (**108,6%** до плану — **2 500**), кількість відвідувань склала **14 826** (**80,1%** до плану — **18 500**), книговидача — **25 580** примірників (**72,3%** до плану — **35 400**).

Послугами читального залу № 3 довідкових, бібліографічних та інформаційних видань протягом 2016 року скористалися **796** користувачів (**99,5%** до плану — **800**), кількість відвідувань склала **2 199** (**73,3%** до плану — **3 000**). Книговидача склала — **9 705** прим. (**74,7%** до плану — **13 000** прим.).

Електронним читальним залом скористалися **805** осіб за єдиною картою (на 322 особи менше 2015 р.), кількість відвідувань — **5155** (у середньому 16 відвідувань на 1 особу). Не обліковувалися кількісні показники при проведенні на території бібліотеки заходів іншими підрозділами Університету, хоча колектив бібліотеки забезпечував комфортні умови перебування у бібліотеці та технічний супровід.

Фондом **відділу рідкісних видань** скористалися **56** читачів з науковою метою, кількість відвідувань складає **673**, книговидача — **1 123** прим. При цьому у відділі є лише кілька робочих місць для читачів, що значно ускладнює роботу.

Інші читальні зали знаходяться при абонементі. Читальних залів у гуртожитках немає. Повнотекстові БД та наукові ресурси, надані у тимчасове користування, доступні з ПК університету та усіх гуртожитків за авторизацією.

Невиконання планових показників також зумовлено пасивністю користувачів, незадовільним станом комплектування та відсутністю у читальних залах відповідних умов для продуктивної роботи, а саме: недостатня кількість стільців. Закупівля стільців запланована на 2017 р. У **2017** році у читальних залах планується обслуговувати — **5 400** користувачів (відвідувань — **27 500**), забезпечити книговидачу — **97 000**.

1.3 Обслуговування читачів і абонементів за системою міжбібліотечного абонементу та електронної доставки документів

Протягом 2016 року **52** співробітника Університету отримали **126** документів, з них за ЕДД — **40** видань (**361** сторінка). Порівняно з минулим роком (**658** сторінок) показник замовлень знизився на **45,1%**.

Видання отримано з ЦНБ ХНУ ім. В.Н. Каразіна, ХДНБ ім. В.Г. Короленка, НБ ХНАДУ, НБ УПА, НБ НАУ «ХАІ», НБ ХНУРЕ та інших бібліотек.

До наших фондів звертались **34** колективні абоненти, що на **5** більш ніж у 2015 р. З них: **15** міських, **4** — з інших міст України, **4** — за проектом «Арбікон». З далекого зарубіжжя звернулися до наших фондів: зі Сполучених Штатів Америки (University of Texas, Austin); Польщі (Wrocław University, ILL); Франції (Mathematical Institute of Burgundy, Burgundy University, Dijon). За відсутності видань, запити були переадресовані у бібліотеки-фондоутримувачі

Показник МБА	Звіт 2015 р.	План 2016 р.	Звіт 2016 р.	План 2017 р.
кількість абонементів МБА / з них за ЕДД	29 / 14	30	34 / 13	30
кількість виданих документів іншим бібліотекам / за ЕДД	107 / 42	90	119 / 13	100
у т. ч. сторінок електронних копій	284	200	107	100
читачів МБА	73	80	52	70
кількість документів, отриманих із інших бібліотек / за ЕДД	425 / 42	400	126 / 40	200
у т. ч. сторінок електронних копій	658	300	361	300

На основі БД «Книгозабезпеченість» проаналізовано стан методичного забезпечення (програми та методичні видання) навчальних дисциплін університету. Обсяг БД «Книгозабезпеченість» — **3158**

дисципліни, за звітний період БД поповнено **269** новими навчальними дисциплінами, відкоригована службова інформація за **385** навчальними дисциплінами.

Переглянуті **7365** джерел навчальних видань, з них ідентифіковано за навчальними дисциплінами — **4820** назв. Провели звірку актуальності **305** навчальних дисциплін **Чернівецького факультету НТУ «ХПІ»** за повнотекстовими базами «Навчальні видання» та «Праці вчених НТУ «ХПІ» (кількість джерел інформації за дисциплінами факультету складає **1365** повних текстів) та кафедри Мультимедійної інформаційної техніки і систем.

У 2017 р плануємо повну редакцію БД «Книгозабезпеченість» відповідно до змін спеціальностей, спеціалізацій, переліку навчальних дисциплін за новими навчальними планами.

II. КОМПЛЕКТУВАННЯ ТА ОБЛІК ФОНДУ

2.1. Надходження до фонду за джерелами комплектування документів (без мережевих документів)

Формування фондів бібліотеки проводиться відповідно до тематики навчальних програм та планів. Комплектування фонду новими книжковими виданнями проводиться фактично лише виданнями науковців НТУ «ХПІ». Для доукомплектування фонду навчальних дисциплін використовується інформація з БД «Книгозабезпеченість». За заявками кафедр до БД «Замовлення» додано **237** назв замовлених видань.

На абонементі № 6 (літературно-художніх видань) ведеться зошит «Видання підвищеного попиту» (**52** записи), в якому реєструються видання, що відсутні у фонді. Заявки на придбання передаються у відділ комплектування.

За звітний період до фонду надійшло **6058** прим. на суму **567129,94** грн.

Надходження за джерелами комплектування в 2016 році:

№ п/п	джерело комплектування	примірники	вартість без ПДВ	план 2017 р. вартість
1.	Закупівля літератури	2129	161581,47	200000,00
2.	За передплатою	446	130577,48	250000,00
3.	Отримані на заміну втрачених	661	46446,25	
4.	Передані з кафедр університету	155	9501,40	
5.	Книгообмін, із них	124	6293,77	
	книг	107	5598,53	
	журналів	17	695,24	
6.	Друкарня НТУ «ХПІ» із них	532	45799,39	
	книг	514	44119,76	
	журналів	18	1679,63	
7.	Дар, із них:	1529	135625,85	
	книг	1277	53242,73	
	журналів	252	82383,12	
8.	Інші, із них	482	31304,33	
	книг	478	31104,33	
	журналів	4	200,00	
	УСЬОГО	6058	567129,94	450000,00

У 2016 р. до **читального залу інформаційно-довідкових** видань надійшло книг — **79**, реферативних журналів — **15**, оглядової інформації — **6**, брошур — **7**.

До фонду **рідкісних та цінних** видань надійшли 95 прим. що мають ознаку цінних та рідкісних видань з яких **27** — нові документи, інші — передані з фонду наукового абонементу.

Нові надходження та перерозподіл видань до фонду рідкісних та цінних видань	виконання 2015 р.	план 2016 р.	виконання 2016 р.	план 2017 р.
Кількість прим.	150	50	95	60

У 2017 році буде продовжена робота по доукомплектуванню фонду відділу шляхом вивчення фондів наукового абонементу НБ.

2.2. Надходження за різними ознаками

Основні показники	Виконання 2015	План 2016	Виконання 2016	План 2017
Усього надійшло назв	2888	2800	2304	2400
<i>із них : державною мовою</i>	1133	1580	1280	1350
<i>російською</i>	1684	1100	880	900
<i>іноземними</i>	71	120	144	150
Примірників	5207	5500	6058	6000
За видами: <i>книг</i>	3534	3770	4641	4600
<i>брошур</i>	612	215	231	230
<i>газет (комплектів)</i>	20	15	16	13
<i>журналів</i>	554	1200	806	800
<i>cd</i>	50	20	11	10
<i>нмд</i>	2		9	7
<i>дисертацій</i>	312	80	79	80
<i>авторефератів</i>	122	200	263	260
<i>інші</i>	1			
За типами: <i>наукова</i>	1470	1800	1731	1700
<i>навчальна</i>	2619	2600	3540	3500
<i>з них українською мовою</i>	1742	1700	2197	
<i>художня</i>	492	400	168	200
<i>інші</i>	626	700	619	600
За мовами: <i>українською</i>	2803	3150	3522	3600
<i>іноземними</i>	2404	2350	2536	2400
<i>у т. ч. російською</i>	2214	2150	2148	2200
Зарубіжна	57	120	325	120

Фінансування комплектування бібліотечного фонду в порівнянні з 2016 роком збільшилось більш ніж удвічі. Стаття витрат на бібліотечний фонд була виділена з основного фінансування університету, що дозволило виконати замовлення кафедр. Витрати Університету (на закупівлю книг, передплату періодичних видань та видань переданих з видавничого дому Університету) на 1 користувача за єдиною карткою обліку становлять 16 грн. 68 коп. Цього замало, зважаючи на різноманітність напрямів та спеціальностей, за якими навчаються студенти. На 2017 рік плануємо придбати за замовленнями кафедр **6000** прим.

Зважаючи на кількість студентів, які вивчають конкретні навчальні дисципліни, на різноманітність спеціальностей та тематику наукових досліджень комплектування залишається мізерним і недостатнім. Як і в попередні роки **не вистачає підручників** з економічних дисциплін, законодавства, історії України, нафтогазової справи, деяких видань вчених НТУ «ХП». Незважаючи на консультативну допомогу, яку надають співробітники бібліотеки редакціям видань, видавництва часто порушують терміни передачі наукових збірок та журналів до фонду бібліотеки. Це призводить не лише до утворення лакун, а й до додаткових витрат часу бібліотекарів. Статті витрат на комплектування фонду як традиційними так і електронними ресурсами мають бути захищені. Профільні видання мають бути доступними користувачам хоча б у читальних залах, адже від належного комплектування фонду залежить задоволення потреб читачів та подальше їх бажання користуватися послугами бібліотеки.

Періодичні видання

Періодичні видання в 2016 році були передплачені з січня, але за скороченим замовленням, що значно менше замовлень необхідних кафедрам.

До фонду періодичних видань надійшло **806** прим., із яких за передплатою – **431** прим. журналів і **15** комплектів газет, іноземних журналів – **124** прим.

Закупівля періодичних видань на 2017 рік для бібліотечного фонду та підрозділів університету була проведена на Відкритих торгах. Передплачено **72** назви журналів (**800** прим. журналів) і **13** комплектів газет. Окрім того, для потреб відділів університету та ректорату НТУ «ХП» було передплачено **10** комплектів журналів та **30** комплектів газет видання 2016 року.

Обмінний фонд

За звітний період до обмінного фонду надійшло **204** прим. непрофільних та дублетних видань. Передано з обмінного фонду до інших бібліотек **168** прим. Забезпечено інформацію про обмінний фонд на сайті бібліотеки. Інформація оновлюється 2 рази на рік. Проводиться інформаційна розсилка новинок обмінного фонду бібліотекам-партнерам. У 2017 р. доцільно оновлювати інформацію на сайті про наявність видань в обмінному фонді щомісяця.

Обмін проводився з бібліотеками Українського державного університету залізничного транспорту, Харківської державної академії культури, НТБ НУ «Львівська політехніка», НТБ НАУ «ХАІ» ім. Жуковського, НБ НУ «Києво-Могилянська академія» та бібліотекою Чернівецького факультету НТУ «ХП».

Видання за книгообміном надходили з НБ НУ «Львівська політехніка», Національної бібліотеки України ім. Вернадського, НБ НТУУ «КПІ», НБ СумДУ, НБ КНУ ім. Шевченка.

Було складено **2** приймальних акта до обмінного фонду і **6** актів передачі видань з обмінного фонду бібліотеки університету.

2.3. Облік

Усі видання, які надійшли до фонду бібліотеки обліковуються індивідуально та сумарно.

За звітний період було інвентаризовано **3540** прим., на безінвентарний облік надійшло **1820** прим. Видання, які надійшли до бібліотеки без супровідних документів оцінено комісією, укладено **18** актів з їх оцінки.

Усі надходження **2304** назви звірено на дублетність з ЕК, **6058** прим. розподілено за місцем зберігання. Інвентарні номери **4095** прим. додано на картки АК та СК. Дані бібліотечного обліку своєчасно звірялися з даними обліку бухгалтерії, про що складено **4** акти звірки.

Сформовано та роздруковано **139** аркушів інвентарної книги книжкового фонду та **16** аркушів інвентарної книги журнального фонду.

Усі періодичні видання обліковуються у реєстраційних картотеках газет і журналів та реєструються в ЕК БД GJUR.

З облікових документів відділу було вилучено записи на **20769** прим. застарілих за змістом, зношених та втрачених читачами видань. При підготовці до списання звірено з інвентарними книгами **6000** інвентарних номерів. На 2017 рік плануємо вилучити з облікових документів **6639** прим. і звірити для підготовки до списання **15000** інвентарних номерів.

III. СТВОРЕННЯ ДОВІДКОВО-ПОШУКОВОГО АПАРАТУ

Серед пріоритетних завдань бібліотеки є формування якісних власних електронних ресурсів, їх поповнення та просування в глобальний інформаційний науковий простір.

3.1. Репозитарій

Оновлено та динамічно розвивається сайт наукової бібліотеки <http://library.kpi.kharkov.ua> та репозитарій Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (eNTUKhPIIR) <http://repository.kpi.kharkov.ua>.

У січні 2016 р. у зв'язку з реорганізацією структурних підрозділів університету було змінено структуру розділів репозитарію згідно з Наказом № 43 ОД від 27 січня 2016 р. «Про внесення змін до інструкції з діловодства».

РЕПОЗИТАРІЙ	2014	2015	2016 (Яндекс метрики)
Віддалених користувачів	26 862	25 577	36537
Звернень	6 072 126	5 949 887	61855
Завантажень	334 136	437 983	427128

Кількість віддалених користувачів репозитарію протягом 2016 року збільшилася на **10 960** у порівнянні з 2015 роком, що підтверджує популярність ресурсу.

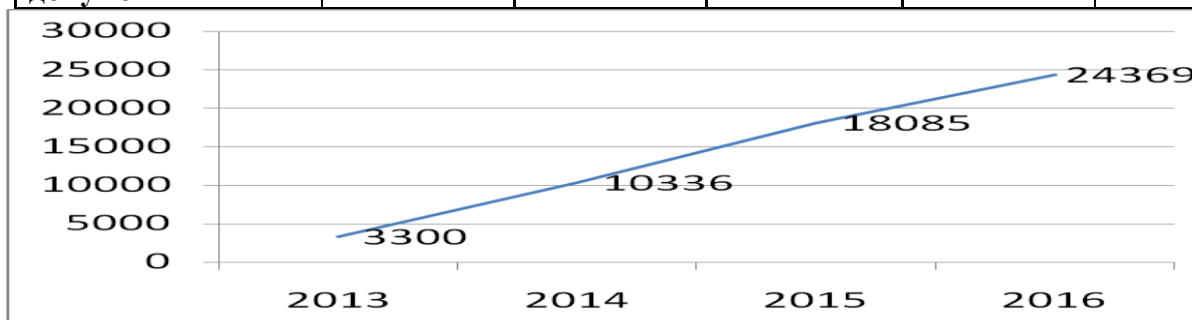
Обсяг репозитарію **24369** документів, у 2016 р. **поповнення** — **6284** документа, з них **415** — публікацій додано авторами самостійно. Світовий досвід свідчить, що науковці самостійно архівують свої публікації у репозитаріях своїх установ, чим звітують про виконання своїх завдань та умов контрактів. **411** авторам надано право депонування робіт у репозитарії НТУ «ХПІ». Спостерігається позитивна динаміка самоархівування публікацій співробітниками кафедр НТУ «ХПІ». Самоархівовано **415** публікацій, що більше у 6 разів ніж протягом 2015 рік. Протягом 2014–2016 років само архівовано **588** документи (2,41% від загального обсягу).

Роботи з наповнення репозитарію проводяться комплексно.

Показники, заходи	виконання 2015	План 2016	Виконання 2016	План 2017
Редагування записів в репозитарії	3117	3000	1825	2000
Укладено угод з авторами	116	150	476	300
Заповнення профілю автора у колекції кафедри	1715	1400	2872	1500
Пошук та ідентифікація повних текстів документів авторів у мережі	1020	1100	2472	1500
Конвертація в PDF формат (сторінок)	7212	4830	7386	4450
Виокремлення статей зі збірників (PDF Transformer)	7023	4480	4141	4000

Динаміка обсягу та поповнення інституційного репозитарія

Рік	Виконання 2013р.	Виконання 2014р.	Виконання 2015р.	Виконання 2016 р.	План на 2017 р.
Обсяг документів		10336	18085*	24369	31369
Поповнення документів	3300	7036	7749	6284	7000

На допомогу науковцям проведено серію науково-практичних семінарів та практичних занять із **само архівування** публікацій в інституційному репозитарії НТУ «ХПІ», адаптовано інтерфейс репозитарію.

Інституційний репозитарій НТУ «ХПІ» має ISSN (International Standard Serial Number) — **2409-5982**, про що зроблено запис у ROADDirectory of Open Access scholarly Resources. (<http://road.issn.org/issn/2409-5982-electronic-national-technical-university-kharkiv-polytechnic-institute-institutional-repository#.VIhID7ccSYO>). Репозитарій раніше вже зареєстровано в Directory of Open Access Repositories (OpenDOAR), Registry of Open Access Repositories (ROAR), Registry of Open Access Repositories Mandatory Archiving Policies (ROARMAP), Directory of Open Access scholarly Resources (ROAD), реєстрі користувачів системи DSpace.

У 2016 р. метадані репозитарія інтегровані до: системи BASE, системи пошуку у відкритих архівах України, проекту Open Aire та індексуються Google Scholar.

Інституційний репозитарій НТУ «ХПІ» станом на 07.2016 року за даними світового рейтингу **Ranking Web of Repositories** (<http://repositories.webometrics.info/en/Europe/Ukraine%20>) покращив свої позиції. За рік з липня 2015 р. інституційний репозитарій НТУ «ХПІ» піднявся на 4 позиції серед

інституційних репозитаріїв України посів — **6 місце**, та піднявся на 230 позицій серед інституційних репозитаріїв світу — **555 місце**, а за результатами 2016 р.(січень 2017) — 7 місце в Україні та 623 у світі

Ukraine

ranking	World Rank	Instituto	Size	Visibility	Files Rich	scholar
1	315	Sumy State University Institutional Repository	146	664	426	72
2	344	Lviv Polytechnic National University Repository	99	712	432	73
3	378	eLibrary National Mining University of Ukraine	141	338	259	1062
4	501	Kharkov National Academy of Municipal Economy Repository	513	818	1133	104
5	528	Zhytomir State University Library	626	879	748	118
6	555	Repository National Technical University Kharkiv Polytechnic Institute eNTUKhPIIR	554	930	999	106
7	579	Kharkiv National University Institutional Repository	256	788	616	495
8	679	Ukrainian Academy of Banking National Bank of Ukraine Institutional Repository	432	1034	811	278
9	818	Digital Library of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine	1030	1061	839	544
10	843	Institutional Repository Ternopil National Pedagogical University V Hnatiuk	816	980	1135	843

Рисунок 1. Репозитарій НТУ «ХПІ» у RankingWebofRepositories (<http://repositories.webometrics.info/en/Europe/Ukraine%20>)

3.2. Сайт

Протягом 2016 року на сайті зареєстровано:

САЙТ	2013	2014	2015	2016
Віддалених користувачів	67 855	115 379	189 059	102311
Звернень	233 372	153 939	236 061	134336
Завантажень	52 165	347 855	503 273	313533

Відзначається значне зменшення кількості користувачів сайту, відвідувань та завантажень. Ця тенденція спостерігалася протягом останніх місяців. У 2016 році одночасно підтримувалися дві версії сайту бібліотеки на різних адресах, що вважаємо грубою помилкою, яка призвела до розмивання показників та втрати показників сайту за основною адресою. З листопада основною версією сайту бібліотеки стала нова версія на базі Drupal, яку з 26 жовтня 2016 року **повернуто на ім'я <http://library.kpi.kharkov.ua>** (проведені відповідні роботи в інформаційній системі). Нова версія має **тримовний інтерфейс** (українська, англійська, російська) та різний ступінь наповнення інформацією. Повна версія сайту представлена українською мовою. Проводиться редагування CSS класів і стилів для сайту. Статистичні показники використання веб-ресурсів бібліотеки свідчать про інтерес користувачів саме до відкритих повнотекстових ресурсів бібліотеки (див. таблиця «Репозитарій»). Інші можливі причини вказані в розділі III цього звіту.

Забезпечено актуальну інформацію на сайті, оновлюються розділи, опубліковано **17** фотозвітів, створено **5** нових віртуальних виставок, у тому числі **2** — за проектом «**Наукова школа електротехніки Харківського політехнічного інституту**», оновлено та додано інформацію про понад 759 осіб до віртуальної виставки (ХТІ в особах ...). На сторінці проекту «**Учені НТУ «ХПІ» — освіти, науки, промисловості: кращі видання**» додано **36** нових видань.

Значну увагу приділялося пошуку у архівах джерел та достовірної інформації з історії Університету і його випускників. Зібрано та упорядковано біографічні дані про понад 5000 осіб. Значно розширено **розділ «Про бібліотеку»**, де представлено основні регламентуючі документи бібліотеки. Створено нові розділи: «**Харківські афіші**», «**Книги, які варто прочитати**», «**Творчість друзів**»

Переопрацьовано структуру подачі матеріалу у розділі «Нові надходження», де подається додатково обкладинка видання, анотація та його зміст.

3.2. Електронний каталог.

У 2016 році за даними лічильника САБ «ІРБІС64» **302 016** користувачів скористалися пошуковою системою ЕК, представленою на сайті бібліотеки. Кількість пошукових запитів до ЕК становить — **30 609 716**, у порівнянні з 2015 роком зменшилася на 37%.

	2014	2015	2016	План 2017
к-ть запитів (пошуків) в ЕК	24 096 344	48 469 156	30 609 716	30 000 000

У 2016 р. читачі менш активно використовували пошукові можливості Електронного каталогу, що може свідчити про не повне представлення окремих тематичних напрямів в документних фондах та електронних ресурсах, користувачі більше використовують повнотекстові документи, опубліковані в інституційному репозитарії НТУ «ХПІ».

Обсяг, поповнення та редагування БД електронного каталогу.

Назва БД	Виконання 2015			Виконання 2016			План 2017		
	поповн	редаг	обсяг	поповн	редаг.	обсяг	попов	редаг	обсяг
Неперіодичні видання	19509	5000	141113	21916	5000	163029	26000	3000	189029
Періодичні видання	13296	10000	314148	27982	10000	342130	24000	10000	366130
Рідкісна книга	318	1500	11515	155	2452	11670	300	1500	11970
Ресурси віддаленого доступу	24	0	256	14	0	270	30	0	300
Повнотекстова нанавчальних видань	540	1000	5133	0	0	5133	0	0	5133
Повнотекстова праць учених НТУ «ХПІ»	380	500	2302	167	200	2469	200	200	2749
«Українська аналітика»	3441	0	14273	0	0	0	0	0	0
Усього ЕК	37508	18000	488740	50234	17652	524701	50530	14700	575311

*Відкоригована БД «Читачі» — вилучені записи користувачів, що закінчили навчання, відрahовані, звільнені

**UKRAN - БД «Українська аналітика» переміщено до Службових БД

Обсяг ЕК — 524 701 записів, поповнення протягом звітної періоду — **50 234** записів, що на 34% більше, ніж поповнення за 2015 р У попередні два роки спостерігалось уповільнення темпів поповнення у порівнянні з попереднім роком (2015 р. -10,3%; 2014 р. -38%). Збільшення кількості нових записів відбулося за рахунок активізації робіт з аналітичного опису наукових видань та збірок НТУ «ХПІ», імпорту аналітичних описів статей з періодичних видань не лише поточного, а й попередніх років, з ресурсів проекту «МАРС», формуванню записів на видання минулих років з фонду наукового абонементу. Повністю опрацьовано наступні розділи фонду абонементу № 1: 57, 621.314, 621.317, 621.318, 621.319, 621.32, 621.96, 621.97, 621.98, 621.99. Розпочато роботу з формування записів до ЕК на видання з полиць наступних розділів: Т5, 534, 536, 621.316, 621.92. Одночасно формуються записи на всі нові надходження, на активний фонд наукових видань, зокрема і на фонд дисертацій.

Окрім цього службові БД налічують **76463** записів.

«Шлях книги» у відділі наукової обробки документів та каталогізації складав від 3 до 10 днів, залежно від кількості документів у партії та їх призначення. Підручники та навчальні посібники оброблялись і передавались у відділ зберігання фондів за 2–3 дні. Картки на нові надходження документів надходили до карткового каталогу на 5-6 день після передачі видань до відділів.

Загальний обсяг та поповнення електронного каталогу у динаміці:

Рік	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Електронний каталог	72670	99943	166803	217657	247777	294773	335140	409413	451232	488740	524701
поповнення ЕК		27273	66860	50854	30120	46996	40367	69914	41819	37508	50234

До БД книжкових видань «BOOK» було внесено записів на нові надходження — **2304** назви (**6058** прим.) неперіодичних видань, які розподілені за місцем зберігання. З ЕК інших бібліотек запозичено **196** бібліографічних записів.

До БД періодичних видань «GJUR» зареєстровано нових надходжень **822** прим., у тому числі **124** прим. — іноземні журнали. У 2017 році планується продовжити **реєстрацію 69770** примірників з фонду іноземних журналів.

За проектом корпоративної каталогізації «Придніпровський корпоративний каталог» (ПКК) сформовано всього **385** записів із **5** журналів: *Доповіді НАН; Маркетинг в Україні; Стандартизація. Сертифікація. Якість; Енерготехнологии и ресурсосбережение; Вісник Національного технічного університету «ХПІ», серія: Нові рішення в сучасних технологіях.*

У 2017 р. журнал «Стандартизація. Сертифікація. Якість» буде замінено на Вісник Національного технічного університету «ХПІ», серія: Енергетичні та теплотехнічні процеси й устаткування.

За проектом «Міжрегіональний аналітичний розпис статей» сформовано **734** записів із **8** журналів: *Вестник Московского энергетического института, Катализ в промышленности, Масложировая промышленность, Огнеупоры и техническая керамика, Химическая промышленность, Электрохимия, Металлофизика и новейшие технологии, Електротехніка і електромеханіка.*

Усього за 2016 рік до БД періодичних видань «GJUR» ЕК інтегровано **24248** бібліографічних записів із **1338** номерів видань за проектами «Марс» та «ПКК».

Протягом 2016 року із 102 обов'язкових номерів для розпису виконано лише **48**, не виконано зобов'язань (не розписано за двома проектами) **54** номери.

Ефективне виконання робіт за власними проектами (формування списків видань вчених НТУ «ХПІ») потребує наявності в каталозі аналітичних описів статей періодичних видань та збірників НТУ «ХПІ» минулих років. Робота триває за напрямками:

1. Поповнення та коригування авторитетної бази даних індивідуальних авторів (БД «Авторитетний файл індивідуальних авторів» поповнилася **458** записами);

2. Формування аналітичних описів статей періодичних видань та збірників НТУ «ХПІ» співробітниками інформаційно-бібліографічного відділу та співробітниками відділу обслуговування навчальною літературою. Загальна кількість нових аналітичних описів склала **8142**, що на **2902** більше, ніж за 2015 рік.

У 2017 році у переліку «Службових БД» планується враховувати показники БД «Книгозабезпеченість» (БД «VUZ»). БД «Книгозабезпеченість» містить опис **3195** дисциплін, за звітний період БД поповнено **307** новими навчальними дисциплінами, скореговано службову інформацію за **385** навчальними дисциплінами.

У Генеральному алфавітному та алфавітному студентському карткових каталогах **65593** карток звірено на правильність розстановки, замінено старі та зношені картки.

Карткові каталоги	ГАЗ	СК	АСК	АКХЛ	Усього
Поповнення КК	1839	1484	277	167	3767
Редагування КК	12900	10550	39143	3000	65593
Оформлено етикеток та роздільників	172	160	827	24	1183
Вилучено номерів на списанні видання	12217		13467	41	25725
Поповнено АПП новими рубриками		21			21

З 1.01.2015 року припинено друк карток на видання 2015 і наступних років.

При редагуванні Генерального систематичного каталогу до уваги бралися нові спеціальності, запити читачів, зміни та доповнення до таблиць УДК та ББК. Було відкрито:

новий розділ — 629.36 “Спеціальні транспортні засоби”

нові рубрики:

004.315 “Мікропроцесорні регулятори”

620.9 “Біоенергетика”

621.311.24 “Геліоенергетика”

621.311.24 “Геліосистеми”

625.4 “Метрополітен”

629.36 “Комунальна техніка”

629.361 “Сміттєзбиральні машини”

629.362.5 “Снігоприбиральні машини”

629.369 “Автомобілі спеціального призначення”

656.6 “Морська логістика”

504.4 “Природні катастрофи”

543.556 “Діелектрометрія”

544.47 “Нанокаталіз”

577.121 “Метаболіти”

677 “Аукзетик-матеріали”

696.8 “Армспорт”

796.035 “Рекреація”

ТЗ(4УКР)63 “АТО в Україні, 2014...”

У9(0)44 “Туроперейтинг”

IV. ОРГАНІЗАЦІЯ Й ЗБЕРІГАННЯ КНИЖКОВОГО ФОНДУ

Фонд бібліотеки на 01.01.2017 року складає **1413793** прим.

4.1. Бібліотечний фонд та його структура (без мережевих документів)

За видами:	2016 примірники	2017 примірники
Книги	899692	895792
Брошури	119859	117089
Газети: усього комплектів	313	126
Журнали	289265	287765
CD-ROM та дискети	252	262
НТД	77862	77869
Дисертації	4691	4771
Автореферати	9177	9437
Інші	12682	11682
За типами:		
Наукові	493330	490530
Навчальні	804889	802389
Художня	76864	73564
Інші	38710	38310
За мовами:		
Російською мовою	1107182	1097382
Українською мовою	138647	141247
Іноземними мовами	167964	166164
Зарубіжна	166942	167062

Значна увага у звітному році приділялась удосконаленню структури та організації бібліотечних фондів, забезпечення їх збереження.

Вилучення видань за підрозділами НТБ.

З метою раціональної організації бібліотечних фондів абонементів, читальних залів відділ зберігання фондів організує списання застарілих та зношених документів. Усього у 2016 році з фонду бібліотеки вилучено **6639** прим. документів.

Списання у 2016 р.

Причина вилучення	Книг	СП /сп.л	НТД	Пер екл ади	Бро шур	Іноземних журналів	Вітчизн. жур. /газети	Усього
Застарілі видання	1061		1		39			1101
Зношені видання	2664	54/7	2	2	302	826	495/3	4355
Втрачені читачами	726		1		72	3	14	816
Передані видання	367							367
УСЬОГО	4818	54/7	4	2	413	829	509/3	6639

З
електро
нного
каталогу
вилучен
о **305**
інвентар
них

номерів списаних книг за Актами списання 2015 року (перевірено наявність 21599 інвентарних номерів списаних книг у ЕК та **101449** номерів журналів).

Аналіз динаміка списання документів у 2011-2016 роках свідчить про зменшення списання з причин втрата читачами, застарілі видання (Додаток № 2), збільшення ушкоджених видань.

Списання за типами документів — Додаток № 2

Робота з топографічним каталогом книг

№ №	Назва процесу	Викона ння 2014 р.	Виконанн я 2015 р.	план 2016 р.	Виконан ня 2016 р.
1	Упорядкування за шифрами, інвентарними номерами, за алфавітом авторів та за хронологією видання	302609	176139	55000	120466
2	Розстановка карток на нові надходження та переміщення видань	238810	183579	31500	125831
3	Вилучено карток з топокаталогу	37321	22187	30500	28142
	- за актами списання,	26922	4844		27022
	- на видання, передані між відділами бібліотеки	9604	16469		639
	- на видання, втрачені читачами	795	874		491
4	Дублювання топографічних карток при перерозподілі видань між відділами	12362	28536	13500	5786
	- передача їх у відділ наукової обробки літератури та каталогів для зміни сигли зберігання	8211	16469		515
5	Звірка топокарток з інвентарною книгою щодо відповідності усіх елементів запису	49551	39643	31500	56473
6	Звірка топографічних карток за списками документів, які відсутні на місці на час перевірок для встановлення правильної сигли зберігання	25776	41695	22000	62752
7	Редагування карток	249034	160773	51000	113115
8	Видано довідок по топографічному каталогу щодо сигли зберігання	1222	1609	550	733

№	Службова картотека періодичних видань	Викона ння	Виконанн я	План 2016 р	Викон ання
---	---------------------------------------	---------------	---------------	----------------	---------------

		2014 р	2015 р		2016
1	Поповнення службової картотеки періодичних видань новими надходженнями	6195	5125	3000	746
2	Редагування СК	4075	15218	2000	5236
3	Списання за актами	914	909	500	245
4	Перевірка коректності інформації на картках іноземних та вітчизняних періодичних видань та редагування	4010	11874	17000	100112
5	Передача періодичних видань з кафедр до підрозділів бібліотеки	3081	2040	6000	490
6	Звірка річних комплектів періодичних видань за передплатою поточного року та фактом отримання (ЧЗ № 1 та інші фондоутримувачі періодичних видань)	6277	1234	1000	2817
7	Виконання довідок за СК	464	475	200	416

Переоблік у підрозділах НБ у 2016 році.

№	Назва підрозділу	План 2016 р.	Виконання 2016 р	план 2017 р
1	Переоблік книжкового фонду розділу 5 на Аб. № 1	40000	20112	
2	Переоблік книжкового фонду розділу 6 на Аб. № 1	14000	17603	
3	Перевірка періодичних видань	17000	6261	
4	Переоблік книжкового фонду ЧЗ № 2		25674	
5	Переоблік фонду Аб №8		14287	
6	Відділ рідкісних книг та рукописів (книжкові пам'ятки)	12000	659	
7	Самоперевірка у пунктах видачі при кафедрах	7000	4650	
	Усього	90000	89246	

Проведено переоблік книжкових пам'яток, що зберігаються у фонді відділу. Довідку за результатами переобліку надіслано до МОН України. Умови зберігання фонду незадовільні. Заплановано низку заходів щодо поліпшення умов зберігання цього фонду.

Читальні зали при кафедрах

Проведено переоблік фонду видань у 16 читальних залах при кафедрах, усього 4650 прим. (Додаток № 3). Продовжено перевірку та реєстрацію документів, які підтверджують матеріальну відповідальність представників 10 кафедр

Звірено з інвентарними книгами 2828 прим. топографічних карток за списками документів, які підготовлено до перевірок бібліотечного фонду при пунктах видачі при кафедрах. Видано списки на 11125 прим. документів матеріально відповідальним особам для самоперевірки бібліотечного фонду при пунктах видачі. Під час планових перевірок уточнені сигли 1532 прим. документів, які не належать кафедрам та повернуто до абонементів.

Представників кафедр вчасно інформували про нові надходження та інформаційні ресурси бібліотеки. Передано 65 повідомлень телефоном, проведено бесіди на 82 кафедрах.

Передано на кафедри 21 прим. нових документів, повернуто до бібліотеки 389 прим. документів. Фонд видань на кафедральних абонементах на 01.01.2016 складає 35353 прим.

План перевірок фонду НБ у 2017 році.

№ п/п	Назва підрозділу	Обсяг фонду (прим.)	Шифр розділу фонду що перевіряється	Термін проведення перевірки	Відповідальні	Примітки
1	Абонемент № 1	10000	Розділ 5	грудень	Цапенко Л.А.. Клячина Л. О.	
2	Абонемент № 1	44000	Розділ 6	жовтень	Півунова Л. К. Сорокіна Л.Є.	
3	Сектор рідкісних видань	12000	Розділ 6	липень	Цапенко Л.А.	

					Беркіна Н. Л.	
4	Пункти видачі при кафедрах	7000			Селькова А. А.	*За планом перевірок ч.з.при кафедрах
5	Періодичні видання АБ№1	17000	Іноземні журнали	грудень	Римар Т. В.	
	Усього	90000				

План перевірок фонду кафедральних абонементів у 2017 році

	Назва кафедри	Термін перевірки	Обсяг фонду	Примітки
	Технічної електрохімії	лютий	855	Зміна матеріально відповідальної особи
	Автоматики та управління	березень	335	
	Парогенераторобудування	червень	717	
	Ливарного виробництва	травень	169	
	Менеджменту та оподаткування	вересень	198	
	Автоматизації хіміко-технологічних систем та екологічного моніторингу	січень	265	
	Біотехнології та аналітичної хімії	жовтень	314	
	Деталей машин та прикладної механіки	квітень	1357	
	Політичної історії	листопад	4773	Планова
	Усього:		8993	

Рух фонду

У відділі бібліотеки передано **нових надходжень 5310 книжкових та 341** періодичних видань. Згідно книг обліку книжкових фондів абонементів прораховані таблиці руху фонду НТБ, які додаються до звіту. (Додаток № 4)

На сьогодні залишається суттєва різниця у показниках обліку інвентарної книги та за книгою передачі видань до підрозділів. Різниця, яка була виявлена ще у 2006 році вже значно скоротилася. Під час переобліку уточнюються і загальні кількісні показники.

Перерозподілено: книги та брошури — **552* прим.**, іноземні журнали — **490 прим.** (Додаток № 5)

4.8. Упорядкування фонду

Упорядкування фонду	Усього 2015	План 2016	Усього 2016	План 2017
розставлено	511 377	492 900	486 544	357 400
перевірена розстановка	471 227	545 400	450 543	416 400
пересунуті на полицях	434 008	292 500	286 220	160 000
переміщено у інші підрозділи	19 677	10 800	1 042	4 800
знепилено	811 022	552 900	757 210	423 900
оформлено полицних роздільників	522	500	518	500

Протягом року активно проводилися санітарно-гігієнічні заходи.

Фонд абонементу № 7 переміщено з Палацу студентів НТУ «ХПІ» до книгосховища бібліотеки. Під час проведення переобліків фондів співробітники відділу зберігання фондів упорядковували та оформили книжковий фонд, перевірили його розстановку.

Створені робочі картотеки, за якими складаються списки та подаються на кафедри НТУ «ХПІ» з метою отримання рекомендацій щодо подальшої роботи з фондами читальних залів при кабінетах кафедр (вилучення, зберігання, включення до навчальних програм тощо).

Книгосховища навчальних видань залишаються перевантаженими, що унеможливорює розташування видань згідно запровадженої у НТБ системи.

Переміщення фондів відділу обслуговування навчальними виданнями до нової будівлі бібліотеки у 2016 році не відбулося із-за відсутності коштів на обладнання книгосховищ. У **2017** р. не планується переміщення до нового корпусу бібліотеки цього фонду. **524 249** одиниць зберігання залишаються у старих приміщеннях. У зв'язку зі зміною структури бібліотеки (розформування філіалів та злиття фондів)

планується переглянути та відредагувати план топоніміки фондів відділів обслуговування у березні — квітні 2017 р.

Особливу увагу приділено упорядкуванню цінних та рідкісних видань

назва процесу	виконання 2015	план 2016	виконання 2016	план 2017
Розстановка фонду	2260	2000	2730	2000
Перевірка правильності розстановки	3130	3000	3700	3000
Пересування фонду	2580	2000	2600	2000
Знепилення фонду	3630	3500	3610	3500

Велика кількість видань потребує оправи. Протягом року співробітники бібліотеки відремонтували **6 064** видання, планується — **6 000 прим.**

4.9. Штрих-кодування

У 2016 році продовжено роботу з підготовки фондів НБ до автоматизованої книговидачі: присвоєно **29 488 штрих-кодів**, що на **9 362 прим.** менше від показника попереднього року — **38 850 штрих-кодів**.

Присвоєно штрих-кодів виданням (за підрозділами)

підрозділи	Виконання 2015	План 2016	Виконання 2016	План 2017
навчальних видань	10797	15000	1763	2000
читальний зал	1443	1000	19	0
відділ комплектування	4616	3500	5864	6000
відділ наукових видань	10606	10000	10283	10000
відділ наукової обробки та каталогізації	11305	9000	11409	9500
науково-методичний відділ	83	200	150	200
Усього	38 850	68 700	29 488	27 700

V. КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РОБОТА

Було проведено **17** масових заходів, **12** образотворчих та фотовиставок, **239** екскурсій бібліотекою для читачів та гостей університету, **3** екскурсії до закладів культури.

5.1 Літературні вечори, творчі зустрічі, презентації

Проведено:	Кількість заходів 2015	Кількість присутніх 2015	Кількість заходів 2016	Кількість присутніх 2016	План Кількість заходів 2017
літературних вечорів та творчих зустрічей	14	697	14	755	10
святкових вечорів та концертів	5	325	3	214	3
екскурсії	0	0	3	97	5
екскурсій бібліотекою	207	3 159	239	2694	200

Проведено **14** літературних вечорів та творчих зустрічей, **3** святкові вечори. У циклі «Музичні зустрічі» пройшов **концерт** класичної та інструментальної музики у виконанні учнів та викладачів з Харківської музичної школи № 1 ім. Л. В. Бетховена.

Спільно з Харківським літературним музеєм, провели **вечір «Хотіла б я пісню стати» до 145-річчя** від дня народження видатної української поетеси, класика української літератури Лесі Українки.

№	Назва	Термін	Місце проведення	Осіб
---	-------	--------	------------------	------

			я	
1.	Краса втілена в життя. Відкриття образотворчої виставки. Творча зустріч з учасниками хору НТУ «ХП» ім. О. Петросяна під керівництвом Ф. Сокола	лютий	конф.зал	56
2.	Життя моє — кінематограф. Вечір присвячений 80-річчю Аркадія Фаустова з циклу «Кінозустрічі».	лютий	конф.зал	52
3.	Хотіла б я піснею стати. Вечір присвячений 145-річчю Л. Українки спільно з харківським літературним музеєм	березень	конф.зал	65
4.	Міжнародний день театру в НТУ «ХП»: спектакль мініатюр театральної студії НТУ «ХП» циклу «Кінозустрічі»; відкриття виставки Т. Іванової; концерт учнів музичної школи № 1 ім. Л. В. Бетховена.	березень	конф.зал	72
5.	Чорнобиль — гіркий спомин і вічний біль. До 30-річчя катастрофи на ЧАЕС : з циклу «Кінозустрічі».	квітень	конф.зал	64
6.	Класика європейського кіно: Білий птах з чорною ознакою. Сучасна культура України : кінолекторій» з циклу «Кінозустрічі».	травень	конф.зал	47
7.	У тіні кульбаби. Відкриття виставки С. Земляніної з циклу «Художники, що народжені в «ХП»	травень	конф.зал	56
8.	У світі історичної правди. Слайд-лекція до 125-років від дня народження Є. Коновальця	травень	конф.зал	31
9.	Знайомство з творчістю Сергія Коморного. Відкриття виставки «Графіка. Сергій Коморний»	вересень	кімн.66	50
10.	Портрети квітів. Урочисте відкриття виставки світлин Юрія Пісковського	вересень	конф.зал	79
11.	«Фигура речи...» — прем'єра фільму кіностудії «ХП-фільм» з циклу «Кінозустрічі».	жовтень	конф.зал	67
12.	Магія фарб у найпохмуріший день. Відкриття виставки Харківського клубу вишивки «Натхнення»	листопад	конф.зал	47
13.	Фізика і лірика. Діалог. Відкриття виставки живопису та батику.	листопад	конф.зал	55
14.	Різдвяні янголи. Майстер-клас з розпису шовку (батик)	грудень	конф.зал	14
	Усього — 14			755

Святкові вечори та концерти

№ з/п	Назва	Термін	Місце проведення	Кіл-ть джерел
1.	Вам, любі жінки. Святковий концерт до Міжнародного жіночого дня	березень	конф.зал	76
2.	Святковий концерт до Всеукраїнського дня бібліотек	вересень	ч. з. 2	68
3.	Новорічні витребеньки. Новорічний капусник	грудень	конф.зал	72
	Усього — 3			216

24 вересня з нагоди Всеукраїнського дня бібліотек для членів профспілкової організації НБ НТУ «ХП» була організована екскурсія до Путивлю «Відкриваємо Україну для себе». Її відвідали 50 співробітників бібліотеки та університету.

5.2. Виставкова діяльність

До конференцій, семінарів, ювілеїв факультетів та кафедр, бібліотека організувала:

Організовано виставок:	Кількість заходів 2015	Кількість джерел 2015	Кількість заходів 2016	Кількість джерел 2016	План заходів 2017
книжкових тематичних	140	4530	137	4356	134
інформаційних виставок	55	1377	63	1561	55
віртуальних виставок	11	1533	5	517	11
виставок живопису та прикладного мистецтва	12	570	8	329	10
фотовиставок	6	254	4	293	0
відкритих переглядів видань	15	1 781	9	867	7

Усього організовано **209 книжкових** виставок та відкритих **переглядів (Додаток № 6)**, на яких представлено **6 784** документа. З них: **9** відкритих переглядів літератури (представлено **867** видання), **137 тематичних (4 356** видань), **63** інформаційні (**1 561** видань).

У **2017** році планується організувати **134** тематичні виставки, **7** відкритих переглядів видань, **11** віртуальних виставок, провести **28** масових заходів.

На **2 тематичних книжкових** виставках та **2 відкритих переглядах** відділу рідкісних та цінних видань представлено **124 видання**. Їх відвідали **124 користувача**, книговидача склала **559 прим.** Перегляд, проведений в межах фестивалю «Ніч науки» відвідали **332 читача**. Книговидача склала **410 прим.**

У **2017** році з фондів відділу рідкісних та цінних видань планується підготувати **3** книжкові виставки та **1** відкритий перегляд

5.2.1. Образотворчі виставки 2016 р.

№ з/п	Назва	Термін	Місце проведення	Кількість робіт
1.	Краса, втілена в життя. Вишиті картини співробітників НТУ «ХП»	лютий	конф.зал	64
2.	Де живе натхнення. Роботи харківської художниці Т. Іванової	березень	конф.зал	51
3.	Квіткова феєрія. Виставка картин художниці С. Скринник	березень	конф.зал	32
4.	У тіні кульбаби. Виставка художника-ілюстратора С. Землянікіної, випускниці АП факультету,	травень	конф.зал	64
5.	Графіка. Сергій Коморний	вересень	кімн.66	15
6.	Третій вік. Питання постійного встановлення та самовдосконалення людини. Виставка живопису Наталії Годзь	вересень	аб.1	16
7.	Магія фарб у найпохмуріший день. Виставка вишитих картин Харківського клубу вишивки «Натхнення»	жовтень	конф.зал	56
8.	Фізика і лірика. Діалог. Виставка живопису	листопад	конф.зал	31
	Усього — 8			329

Фотовиставки

№ з/п	Назва	Термін	Місце проведення	Кількість робіт
1.	Подорож крізь об'єкти	червень	аб.1	115
2.	Портрети квітів. Виставка фото Юрія Пісковського	вересень	конф.зал	76
3.	Бібліотечний калейдоскоп. Фотоархів	вересень	ч. з. 2	42
4.	Природа мечніковського краю	грудень	аб.1	60
	Усього — 4			293

Бібліотека організувала **12** образотворчих та фотовиставок.

5.2.2. Віртуальні виставки та фотозвіти

Традиційно великим попитом користується розділ сайту «Галерея», де представлено усього **47** фотозвітів та **48** віртуальних виставок, більшість з яких активно поповнювалася новими архівними матеріалами.

У 2016 році створено нових **17** фотозвітів, **4** нові віртуальні виставки, з яких **2** — із серії «Наукова школа електротехніки ХП». Оновлено віртуальну виставку «Історія Харківського технологічного інституту в особах».

Задля інформування користувачів про культурні події, на сайті бібліотеки створено розділи «Заходи в бібліотеці» та «Харківські афіші», які постійно оновлюються.

№ з/п	Віртуальні виставки Назва	Термін	Кількість матеріалів
1.	Художня творчість, як складова частина технічної освіти	січень	22 док.

2.	А. Г. Гурін	липень	200 бібліогр.записів
3.	В. У. Кизилов	листопад	293 бібліогр.записів
4.	Студенти та випускники ХТІ	листопад	500 персоналій
5.	Історія Харківського технологічного інституту в особах (оновлена та доопрацьована)	червень	150 персоналій
	Усього — 5		517

Фотозвіти:

• Студентський гурт «Веселі теслі» у науково-технічній бібліотеці з нагоди 130-річчя НТУ «ХПІ» (січень);

- Краса, втілена в житті. Вишиті картини та художні вироби політехніків (лютий);
- Фотоконкурс «Харківська орбіта» (лютий);
- Творча зустріч «Життя моє — кінематограф» з нагоди 80-річного ювілею А. Фаустова (лютий);
- Літературний вечір «Хотіла б я піснею стати...» (березень);
- Святковий концерт «Вам, любі жінки!» (березень);
- Свято Весни (березень);
- Чорнобиль — гіркий спомин і вічний біль (травень);
- Сучасна культура України: Білий птах з чорною ознакою (травень);
- Відкриття виставки Світлани Землянкіної «У тіні кульбаби» (червень);
- Графіка. Сергій Коморний (вересень);
- Виставка світлин «Портрети квітів» архітектора Юрія Пісковського (жовтень);
- Ніч Науки 2016 (жовтень);
- «Фигура речи...» (листопад);
- Відкриття виставки «Фізика і лірики. Діалог» (грудень);
- Відкриття виставки «Магія фарб у найпохмуріший день» (грудень);
- Різдвяні янголи. Майстер-клас з розпису шовку (батик) (грудень).

5.2.3. Відкриті перегляди видань

№	Тема перегляду	Дата проведення	Кіл-ть прим.	Присутні
1.	Сучасні педагогічні технології в освіті. До XIII Міжнародної школи-семінара	26-28 січня	146	258
2.	Ініціатива. Молодість. Успіх. До Всеукраїнського студентського форуму за підтримки МОН «Участь самоврядування в управлінні ВНЗ»	15 квітня	54	99
3.	Людина і космос. До Міжнародної науково-теоретичної конференції «Україна і світ: гуманітарно-технічна еліта та соціальний прогрес» 55 років першого польоту в космос	19 квітня	99	438
4.	Рідкісні видання математичної літератури з фондів НБ	20 квітня	18	22
5.	Наукова школа академіка І. А. Зязюна у працях його соратників та учнів. До XII педагогічних читань	25-26 травня	48	230
6.	Дивовижний світ друкованого слова	24 вересня	41	332
7.	Саул Маркович Фертик. До 115-річного ювілею кафедри Інженерна електрофізика	28 жовтня	17	40
8.	Наукові праці співробітників кафедри «Інженерної електрофізики». До 115-річного ювілею кафедри Інженерна електрофізика	28 жовтня	178	40
9.	Безпека людини у сучасних умовах. До VIII Міжнародної науково-методичної конференції	8 грудня	266	175
	Усього — 9		867	1634

Усього масові заходи бібліотеки відвідали **5 448** осіб.

Бібліотека надавала свої приміщення та забезпечувала проведення засідань Редакційної ради, наукових конференцій та семінарів, засідань Студентського альянсу, Ради молодих учених, тренінгів, консультації, захистів дисертацій тощо.

5.3. Виховна робота за напрямками

5.3.1. Естетичне виховання

Велику зацікавленість викликали: виставки живопису співробітників кафедр «Історія науки і техніки», «Організація виробництва та управління персоналом», «Інтегровані технології машинобудування ім. М. Ф. Семка», «Технологія жирів та продуктів бродіння», «Охорона праці та навколишнього середовища», виставка світлин «Портрети квітів» архітектора, володаря Срібної медалі ООН, професора Міжнародної академії архітектури, почесного академіка Української академії архітектури, Посла миру Всесвітньої Ради миру, члена Національної спілки журналістів України Юрія Пісковського.

Бібліотека активно співпрацювала з культурними установами та організаціями Харкова та регіону:

Харківським літературним музеєм,

Харківським історичним музеєм,

Художньо-меморіальним музеєм Іллі Юхимовича Рєпіна (м. Чугуїв),

Харківською державною академією дизайну та мистецтв,

Харківською дитячою музичною школою № 1 ім. Л. Бетховена,

Харківською дитячою музичною школою № 7 ім. М. П. Мусоргського,

Харківською дитячою художньою школою ім. І. Ю. Рєпіна,

Харківським клубом вишивки «Успіх»,

Харківським клубом вишивки «Натхнення»,

Клубом авторської пісні імені Юрія Візбора,

концерном «БІСКВІТ-ШОКОЛАД»,

Департаментом охорони здоров'я Харківської міської ради Управління інновацій в галузі охорони здоров'я,

громадським координаційним комітетом «Харків ракетно-космічний»,

Харківським етнографічним музеєм «Слобожанські скарби» імені Гната Хоткевича,

Харківським науково-методичним центром підвищення кваліфікації працівників культури,

Харківським комп'ютерно-технологічним коледжем,

Народним музеєм історії НТУ «ХПІ»,

кіностудією «ХПІ-фільм»,

радою молодих учених та творчими колективами палацу студентів НТУ «ХПІ»,

студентським самоврядуванням.

За допомогу у проведенні школи студентського самоврядування «Будь першим зі Студальянсом» та сприяння розвитку студентського самоврядування колектив Наукової бібліотеки нагороджено подякою Студентського альянсу НТУ «ХПІ».

Тісна співпраця з кіностудією «ХПІ-фільм» сприяла успішному старту **нового циклу** заходів «**Кінозустрічі**», до якого увійшли вечір пам'яті Аркадія Фаустова; відеоперегляд стрічок кіностудії «ХПІ-фільм» «Ми на цілині», «Бібліотека», «Фигура речи...», комплексний захід до Міжнародного дня театру, що об'єднав відкриття виставки Т. Іванової, концерт учнів музичної школи № 1 ім. Л. В. Бетховена та спектакль мініатюр театральної студії НТУ «ХПІ» тощо. В 2016 році пройшло 5 комплексних заходів.

5.3.2. Профорієнтаційна робота бібліотеки значно розширилася. Для учнів ліцеїв, коледжів та шкіл м. Харкова проведено 56 екскурсій бібліотекою, під час яких вони не лише ознайомилися з бібліотекою, але й отримали уявлення про можливості та перспективи навчання в НТУ «ХПІ».

Новини та інформація про заходи, що проходять у бібліотеці розміщується у соціальних мережах:

• **Twitter** • <https://twitter.com/LibrarianKhPI>

• **Facebook** • <https://www.facebook.com/librariankhpi?fref=ts>

• **ВКонтакте** • <https://vk.com/libraryntukhpi>

• **Pinterest** • <https://ru.pinterest.com/aldaliel>

• **Youtube** • <https://www.youtube.com/user/LibraryKhPI>

До військових частин передали понад 500 буклетів про можливості вступу до Університету.

5.3.3. Патріотичне виховання

У циклі «Кінозустрічі», спільно з кіностудією «ХПІ-фільм», для студентів НТУ «ХПІ» та ХКТК організовано вечір «Чорнобиль — гіркий спомин і вічний біль» (до 30-річчя катастрофи на ЧАЕС), Сучасна культура України — кінолекторій «Класика європейського кіно: Білий птах з чорною ознакою» (до 75-річчя видатного українського діяча кіно І. Миколайчука).

Велику зацікавленість викликала зустрічі з першим космонавтом Незалежної України, генерал-майором Збройних Сил, Героєм України Леонідом Каденюком, що пройшли 19 та 20 квітня 2016 року в конференц-залі бібліотеки.

У травні відбулася слайд-лекція «У світі історичної правди» (до 125-років від дня народження видатного політичного діяча українського визвольного руху Є. Коновальця).

Вихованню громадянина присвячено **2 міжвузівських аспірантсько-студентських семінари «Філософська проблема людини та сенс її буття»**, що проведені у співпраці з кафедрою Філософії.

Співробітники Наукової бібліотеки приєдналися до масштабного флешмобу до **Дня Вишиванки в НТУ «ХПІ»**, який відзначався цього року 19 травня.

Переселенцям надавалась можливість користування читальними залами та інформаційними ресурсами бібліотеки.

На сайті бібліотеки розміщені посилання «**Підтримаємо разом проект ТСН «Допоможіть людині!»**», «**Допоможи армії, біженцям, пораненим та у розшуку (база перевірених організацій та волонтерів)**».

Виготовлено та передано для військової частини А-1451 кілька маскувальних сіток та передано подарунки, за що колектив бібліотеки отримав подяку від командування військової частини. До військового шпиталю передано 6 фоторобіт Юрія Пісковського та продукти харчування, до волонтерського штабу — теплі речі, матеріал для плетіння сіток, білизну, тощо.

VI. ДОВІДКОВО-БІБЛІОГРАФІЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

6.1. Довідкове обслуговування.

За рік виконано **38 200 бібліографічних довідок** (план 2017 — **21 955**); з них тематичних запитів — **4780** (план 2017 — **5 000**); з них в автоматизованому режимі виконано **20 114 довідок** (план 2017 — **9 105**). Читачам надано **1 527 консультацій** (план 2017 — **1 200**).

Більшість довідок виконується завдяки електронним ресурсам власної генерації: БД статей з періодичних видань, повнотекстових БД навчальної літератури, корпоративних ресурсів ЕКБСОН, АРБІКОН та ресурсів видавництва «Лань», тощо. Але досить активно використовуються і ресурси Інтернет. Для задоволення потреб користувачів у законодавчій інформації використовується БД «Ліга: Закон».

Разом з простими запитами дуже часто зустрічаються й надзвичайно складні. Користувачі звертаються до фахівців, як правило, після невдалої спроби самостійного пошуку інформації. Складні запити потребують від бібліографів застосування професійних методів, оптимальних алгоритмів пошуку інформації та значних витрат часу.

У 2016 році повністю оновлено біобібліографічний покажчик «Історія Харківського технологічного інституту в особах». Кількість персоналій збільшилася з **360 до 720**.

Укладено 91 бібліографічний список видань за запитами користувачів та до бібліографічних проектів. 67 бібліографічних списків видань (7 900 найменувань.) відредаговано згідно з ДСТУ 7.1–2006 «Бібліографічний запис документа. Загальні вимоги та правила складання», ГОСТ 7.82 – 2001 «Библиографическая запись. Библиографическое описание электронных ресурсов», ДСТУ 3582-97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі», ГОСТом 7.12–93. СИБИД «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила», ДСТУ 7.82–2001 «Библиографическая запись. Библиографическое описание электронных ресурсов».

Підготовлено інформацію до **зведеного каталогу «Бібліотечна справа. Бібліографія. Бібліотекознавство»** за I кв., II кв., III кв. і за IV кв. 2014 рік. (4 випуски, ХДНБК).

Здійснено **65 групових та 353 індивідуальних** розсилок новин НБ електронною поштою. За запитом науковців НТУ «ХПІ» було засистематизовано за таблицями УДК **217** наукових праць (планується **300** індексів на 2017 р.), укладено **167** списків літератури.

6.2. Підвищення інформаційної культури.

Було проведено **4** Дні інформації (графік на сайті бібліотеки), які супроводжувались переглядами нових надходжень. Проведено **26** презентацій інформаційних ресурсів (**14** днів кафедр, **12** днів спеціаліста). Проведено **8** індивідуальних занять для співробітників кафедр «Технологія роботи з електронним каталогом та повнотекстовими електронними ресурсами». **З 15 жовтня по 18 жовтня 2016 року** проведено практичні заняття «Оптимізація пошуку інформації в електронному каталозі наукової бібліотеки НТУ «ХПІ та інституційному репозитарії» для студентів та викладачів Чернівецького факультету НТУ «ХПІ». Проведено заняття з питань оптимізації пошуку інформації у ресурсах власної генерації для співробітників відділів обслуговування. На Дні інформації, нажаль, не приходять референти деяких кафедр. Однак хочемо зазначити, що більшість постійних читачів користуються нагодою першими ознайомитися з новинками. Маємо надію, що залучення провідних фахівців до підготовки наукових оглядів покращить відвідуванність таких заходів.

З 24 жовтня по 19 грудня 2016 року пройшов п'ятий потік навчання на дистанційному курсі «Куратор змісту- 5», орієнтований на магістрів, аспірантів, викладачів, фахівців дистанційного навчання. На курс зареєструвалися **50 осіб**, пройшли навчання **18 осіб**. Із 8 тижнів бібліотекою проводилися заняття на 2 тижнях, де розглядалися питання пошуку інформації в мережі, електронні бібліотеки, достовірні джерела інформації, рух відкритого доступу до наукової інформації, наукометричні дослідження.

У вересні-жовтні 2016 року підготовлено **3 презентації** про інформаційні ресурси бібліотеки, пошукові системи, наукометричні інструменти до навчального курсу «Для керівників кафедр».

У 2017 році плануємо провести :

- 4 Дні інформації (графік на сайті бібліотеки)
- 15 Днів кафедр;
- 15 Днів спеціаліста;
- 8 Днів факультета
- 160 годин лекцій для першокурсників.

Кураторство

Команда бібліографів плідно попрацювала задля підвищення інформаційної культури студентів, магістрантів, аспірантів. Для студентів 1-го курсу денної та заочної форми навчання проведено **48 годин** занять з основ інформаційної культури. Розглянуто на них такі теми:

- бібліотека ВНЗ, її функції, структура, правила користування, та послуги;
- традиційний довідково-пошуковий апарат бібліотеки;
- новітні інформаційні технології в бібліотеці;
- автоматизований інформаційний пошук.

15 бібліотекарів-кураторів опікувалися першокурсниками з **183** академічних груп. Куратори допомагають студентам-першокурсникам зорієнтуватися у чисельних ресурсах і послугах науково-технічної бібліотеки та отримати навички пошуку інформації. Провели для них понад **600** зустрічей, **183** екскурсії бібліотекою.

Зустрічалися зі студентами своїх груп і надавали консультацій про ресурси бібліотеки, можливості сайту бібліотеки НТУ «ХПІ», ЕК, БД повних текстів навчально-методичних видань, якими можна скористатися за межами Університету.

6.3. Доступ до інформаційних та повнотекстових ресурсів.

Забезпечено **13** сесій тестового тимчасового доступу від світових авторитетних організацій.

	Період доступу	Назва ресурсу
1.	01.01.2016 – 31.12.2016	Електронно-бібліотечна система «Лань»
2.	14.01.2016 – 31.01.2016	Web of Science
3.	22.02.2016 – 30.06.2016	Китайські бази даних
4.	11.03.2016 – 23.04.2016	Платформа PressReader
5.	23.03.2016 – 23.04.2016	Платформа SAGE Premier

6.	18.04.2016 – 01.06.2016	OECD iLibrary
7.	19.04.2016 – 31.05.2016	Cambridge Journals Online
8.	13.05.2016 – 10.06.2016	De Gruyter
9.	01.11.2016 – 30.11.2016	Тематична колекція періодичних видань "Видання України" (East View)
10.	01.11.2016 – 30.11.2016	Тематична колекція «Статистичні видання України» (East View)
11.	01.11.2016 – 30.11.2016	Тематична колекція періодичних видань «Країни Балтії»
12.	01.11.2016 – 30.11.2016	Тематична колекція періодичних видань «Центральна Азія і Кавказ»
13.	01.11.2016 – 30.11.2016	Тематична колекція періодичних видань «Видання країн СНГ та Балтії»

За передплатою:

1. Інформаційно-правова система «ЛІГА: ЗАКОН» — Інформаційно-правова система містить документи за всіма галузями права і є могутньою інформаційною підтримкою для вирішення професійних завдань юридичної, бухгалтерської, фінансової і кадрової служб організації. Загальний об'єм інформаційно-правової системи складає більше 1 000 000 інформаційних одиниць;

2. Платформа Web of Science (з 01.02.2016 – 31.12.2016)

Web of Science Core Collection (1970-present)

- Science Citation Index Expanded (1970-present)
- Social Sciences Citation Index (1970-present)
- Arts & Humanities Citation Index (1975-present)
- Conference Proceedings Citation Index- Science (1990-present)
- Conference Proceedings Citation Index- Social Science & Humanities (1990-present)
- Book Citation Index– Science (2005-present)
- Book Citation Index– Social Sciences & Humanities (2005-present)
- Emerging Sources Citation Index (2015-present)

Chinese Science Citation DatabaseSM (1989-present)

Derwent Innovations IndexSM (1963-present)

KCI-Korean Journal Database (1980-present)

MEDLINE (1950-present)

Russian Science Citation Index (2005-present)

SciELO Citation Index (1997-present)

Корпоративна співпраця.

Бібліотека підтверджує свій авторитет професійною та ефективною співпрацею з упровадження інновацій у практику бібліотечної роботи у складі п'яти міжнародних організацій: Консорціум e-Verum Асоціації «Інформаційно-консорціум»; Асоціації регіональних бібліотечних консорціумів (АРБІКОН); «Ірбіс-корпорації»; Консорціуму ELibUkr; Асоціації користувачів та розробників електронних бібліотек і нових інформаційних технологій (ЕБНІТ) та кількох регіональних

Успішно виконуємо свої зобов'язання за **11** міжрегіональними та **1** міжнародним проектами:

1. Угода про членство в Publishers International Linking Association учасника, представленого Асоціацією користувачів Української науково-освітньої телекомунікаційної мережі УРАН. **(Нова угода)**.
2. Зведені каталоги видань (періодичні видання, «Бібліотечна справа. Бібліографія. Бібліотекознавство»), що надійшли до бібліотек м. Харкова (Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка);
3. «Міжрегіональний аналітичний розпис статей» (АРБІКОН);
4. «Електронна доставка документів» (АРБІКОН);
5. «Наукова періодика України» (науково-освітня мережа Уран);
6. «Придніпровський корпоративний каталог» (Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека, аналітичний розпис та електронна доставка документів);
7. «Електронна бібліотека України: Створення центрів знань в університетах України»;
8. «Єдина картка читача бібліотек ВНЗ Харкова».
9. «Система наукометричного моніторингу суб'єктів наукової діяльності України «Український індекс наукового цитування» (науково-освітня мережа Уран);
10. «Метабібліографія Харківщини» (ХДНБ ім. В. Г. Короленка)

11. «Зведений каталог з юридичних наук» (наукова бібліотека Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого).

12. «Бібліосинергія» (наповнення контенту розділу «Науковий бренд») — проект під патронатом УБА.

Призупинено роботи в межах 3 проектів:

1. «Інформаційна система доступу до електронних каталогів бібліотек сфери освіти і науки (ІС ЕКБСОН) в рамках єдиного Інтернет-ресурсу»;
2. «Інтегрований зведений каталог науково-технічної інформації як полівидовий розподілений банк даних корпоративного користування науково-технічних документів, які надходять до організацій-фондоутримувачів науково-технічної інформації країн СНД»;
3. «Автоматизований банк даних Автоматизованої системи Російського Зведеного каталогу науково-технічної літератури» ДПНТБ.

Власні проекти бібліотеки у 2016 р.:

- «Ректори НТУ «ХПІ» (ХПТІ, ХТІ, ХЕТІ, ХММ, ХПІ, ХДПУ) : біобібліографія;
- «Учені НТУ «ХПІ» – освіти, науки, промисловості: кращі видання» (36 видань, складено 4 та відредаговано 6 бібліографічних списків праць авторів та співавторів, представлено 5 біографій);
- «Випускники ХТІ» (матеріали до серії віртуальних виставок);
- «Школа електротехніки»: до 130-річчя НТУ «ХПІ». 2 списки наукових праць професорів А. Г. Гуріна та В. У. Кизилова та публікацій про їх життєдіяльність.
- «Жінки, доктори наук — гордість Політеху» (розроблено концепцію проекту та розпочато роботу). У 2017 році планується реалізувати 2 етапи цього проекту — підготовку рекламних банерів та розміщення на сайті інформації про професійний шлях та науковий доробок професорів, докторів наук жіночої статі, а вже у 2018 р. — у Вікіпедії. Плануємо представити на сайті повну інформацію за проектом «Ректори НТУ «ХПІ», взяти участь у регіональному електронному проекті «Бібліотечна енциклопедія Харківщини».

Співробітник бібліотеки Главчева Ю. М. є діловим контактом за Угодою Університету про членство в РІЛА.

VII. Автоматизація бібліотечних процесів

7.1. ВЕБ-ресурси

Використання бібліотекою веб-технологій забезпечує якісне представлення наукової бібліотеки, її ресурсів та наукового доробку колективу університету в глобальній мережі Інтернет. Сайт бібліотеки представлено у новій версії на базі ПЗ Drupal, а з 26 жовтня 2016 року **повернуто на ім'я <http://library.kpi.kharkov.ua>** (проведені відповідні роботи в інформаційній системі). Упроваджено **тримовний інтерфейс** (українська, англійська, російська). Проводиться редагування CSS класів і стилів для сайту.

У квітні 2016 р. Dspace **оновлено до версії 5.0:**

- проведені консультації з розробниками ПЗ Dspace;
- налаштовано віртуальну машину веб-серверу VWS-LIB-04 для встановлення нової версії Dspace;
- відновлені індивідуальні зміни системи з попередньої версії Dspace;
- перенесена БД Dspace;
- відредагований інтерфейс користувача;
- проведені роботи задля покращення індексації метаданих документів репозитарію у системі GoogleScholar (2015 рік — проіндексовано 10% від загальної кількості документів, 2016 р. після виконання налаштувань — 85%).

Забезпечена безперервна доступність репозитарію в мережі Інтернет, його працездатність та резервне копіювання.

Система автоматизації бібліотеки «ІРБІС64»

Забезпечено працездатність САБ «ІРБІС64» (2014.1 (D3) та модулю ОРАС-ІРБІС64, який забезпечує публікацію електронного каталогу бібліотеки на сайті.

Виконуються роботи з адміністрування системи автоматизації бібліотеки «ІРБІС64» та баз даних.

В автоматизованому режимі виконуються основні технологічні бібліотечні процеси:

- реєстрація та перереєстрація читачів,

- видача та прийом видань;
- подача та опрацювання попереднього віддаленого замовлення;
- формування авторитетного файлу «Індивідуальні автори»;
- реєстрація нових надходжень до фонду;
- формування замовлення на придбання видань до фонду бібліотеки, контроль за виконанням замовлення на комплектування;
- бібліографічний опис документів з виданням друкованих форм – каталожних карток, формулярів, карток для топографічного каталогу;
- присвоєння штрих-кодів до інвентарного номера документа в електронному каталозі;
- здійснення відмітки про рух фонду;
- редагування словників ЕК;
- формування навчального контингенту;
- формування списків навчальних видань за навчальними дисциплінами.

На кінець 2016 року не автоматизованим залишається лише абонемент № 9 для іноземних громадян факультету міжнародної освіти, що призводить до нераціонального використання робочого часу співробітника цього абонементу та позбавляє слухачів підготовчого відділення отримувати послуги на сучасному рівні.

Комплексна інформаційна система (ІКС) бібліотеки:

Забезпечено працездатність та безпеку (збереження копій) елементів комплексної інформаційної системи бібліотеки та власних ресурсів бібліотеки (бази даних, репозитарій, сайт, пошукова система, службові дані).

Адміністрування ІКС бібліотеки:

- забезпечується підтримка безперебійної роботи автоматизованих робочих місць (апаратного, базового та прикладного програмного забезпечення);
- виконується перерозподіл системних ресурсів для віртуальних машин;
- забезпечується захист локальної мережі, оновлюються антивірусні бази;
- підготовано відмовостійкий кластер (3-й контролер домену для коректної зупинки системи);
- періодично відновлюється працездатність турнікетів та АРМ охорони «Відеоспостереження»;
- оновлено конфігурацію контролера КОДОС PRO;
- налаштовано мережу бібліотеки для передачі відеосигналу Системи відеоспостереження НТУ «ХПІ»;
- оновлено сервер OpenFire до версії 4.0.3;
- налаштовано радіус-сервер для авторизації клієнтів;
- підтримується працездатність сайту системи дистанційного навчання НТУ «ХПІ» (<http://dl.khpi.edu.ua>), який реалізовано на базі спеціалізованого ПЗ Moodle. Встановлені додаткові модулі за вимогою завідувача Проблемної лабораторії дистанційної освіти В. Н. Кухаренка.
- створено віртуальну машину, встановлено та запущено віртуальний сервер відеоконференцій BigBlueButton. Сервер працює у тестовому режимі та використовується для проведення відеоконференцій на дистанційних курсах університету.

Удосконалення інструменту задля моніторингу, управління та оперативного реагування на відхилення в роботі елементів комплексної інформаційної системи бібліотеки (Додаток № 7):

- Оновлено операційну систему віртуального сервера VZB-LIB-01(Zabbix) до версії CentOS Linux 7.2
- Встановлено на віртуальний сервер систему моніторингу мережевої інфраструктури Zabbix
- налаштовано та упроваджено оновлену версію системи Zabbix 3.2.1.

Проблема: відсутність передплати на ПЗ Fortigate унеможливило функціонування повного комплексу заходів безпеки для мережі та ресурсів.

У 2016 році надруковано **32500** штрих-кодів, передано до підрозділів **27170**.

VIII. НАУКОВО–МЕТОДИЧНА РОБОТА

8.1. Розробка регламентуючих документів

За звітний період були розроблені нормативно-технологічні документи:

1. Положення про відділи:

- культурно-просвітницької роботи,
- електронних ресурсів.

2. Положення про ділянки:

- реєстрації читачів відділу обслуговування навчальними виданнями.

3. Технологічні блок схеми на основні бібліотечні цикли:

- шлях книги,
- шлях читацької вимоги,
- шлях довідки.

Переглянуто нормативно-технологічні документи:

4. Правила користування Науковою бібліотекою Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;

5. Положення про наукову бібліотеку Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;

6. Положення про відділи:

- комплектування документів,
- науково-методичний відділ,
- інформаційно-бібліографічний відділ,
- наукової обробки документів та організації каталогів,
- обслуговування науковою літературою,
- рідкісних книг і рукописів,
- відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення,
- відділ зберігання фондів,
- відділ обслуговування навчальними виданнями,

7. Положення про сектори:

- комплектування,
- книгообміну та обмінних фондів,
- гігієни та реставрації фонду,
- обліку документів,
- списання документів,
- пропаганди каталогів і консультацій користувачів,
- каталогізації.

8. Посадові інструкції:

- директора,
- ученого секретаря,
- завідувача відділу документів з обмеженим режимом користування,
- завідувача відділу,
- головного бібліографа,
- головного бібліотекаря,
- завідувача сектора,
- бібліотекаря,
- бібліографа,
- методиста,
- інженера-програміст.

9. Функціональні обов'язки співробітників бібліотеки відповідно нових вимог.

10. Інструкції:

- з реєстрації автора (депозитора) у репозитарії НТУ «ХПІ»;

- з самоархівування наукових робіт у репозитарії НТУ «ХПІ»;
- по заповненню профілю автора в колекції кафедри в інституційному репозитарії.
- з редагування записів, які було внесено архіваторами до репозитарію.
- по внесенню авторефератів та дисертацій у репозитарій.
- по внесенню нового запису в репозитарій.
- зі створення/видалення нового розділу/зібрання у репозитарії.
- рекомендації з реєстрації в Google Scholar Citations

Плануємо оновити пакет документів з питань підвищення кваліфікації та подати його на розгляд методичної та вченої рад Університету.

1. Положення про проведення атестації працівників Наукової бібліотеки Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;
2. Положення про систему підвищення кваліфікації працівників Наукової бібліотеки Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;

8.2. Методичне консультування:

Співробітники бібліотеки регулярно були поінформовані (індивідуально або груповим методом) про надходження нових документів з питань бібліотечної справи та бібліотекознавства до науково-методичного відділу, грантові проекти, тощо (за допомогою електронної пошти, внутрішнього бібліотечного чату).

Для працівників культури м. Харкова та області прочитано понад **10** лекцій з питань психології спілкування, формування команд, запобігання спротиву при нововведеннях, емоційному вигоранню, формуванню успішності учасників творчих колективів (директор бібліотеки Семененко Л. П.), нормативно-правова база бібліотеки, віртуальні сервіси в роботі бібліотек (завідувач науково-методичного відділу бібліотеки Костроміна С. В.).

Під час проведення тижня бібліотеки на Чернівецькому факультеті НТУ «ХПІ» було прочитано цикл лекцій для викладачів та студентів ЧФ НТУ «ХПІ» на такі теми:

1. Методика багатоаспектного пошуку видань у електронному каталозі НБ НТУ «ХПІ» та формування списків рекомендованих видань за навчальними дисциплінами та окремими темами.
2. Огляд ресурсів сайту бібліотеки НТУ «ХПІ». Технологія представлення інформації за поточними проектами бібліотеки.
3. Оптимізація пошуку в інституційних репозитаріях.
4. Технологія самоархівування наукового доробку науковця у репозитарії.
5. Виховання студентської молоді: бібліотека на допомогу куратору групи.
6. Технологія пошуку інформації в електронному каталозі.
7. Оптимізації пошуку повних текстів навчальних видань у репозитарії та базах даних електронного каталогу.

Надано індивідуальні консультації викладачам з питань: методики реєстрації на платформі ResearcherID, Scopus, GoogleScholar; порядок замовлення видань за системою МБА та ЕДД.

Провідні фахівці бібліотеки, відповідно до своїх компетенцій, надавали консультації своїм колегам **співробітникам бібліотек міста Харкова та області**: Харківської державної академії культури, Національного фармацевтичного університету, Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого, Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка, Харківського національного технічного університету сільського господарства імені П. Василенка та Харківського національного університету радіоелектроніки — з питань формування інформаційних ресурсів та електронних баз даних, створення контенту сайту бібліотеки.

З питання оформлення облікових документів на видання, які подаровані читачами і прийнятими на заміну втрачених було надано консультацію співробітникам бібліотеки Харківського комп'ютерно-технологічного коледжу НТУ «ХПІ».

З питань обліку періодичних видань — співробітникам бібліотеки Харківського національного університету міського господарства ім. О. М. Бекетова.

З питання роботи в АРМі «Комплектатор» — співробітникам бібліотеки Національного фармацевтичного університету.

З питань формування облікових документів у АБІС ІРБІС — співробітникам Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка.

З питань створення та ведення БД "Кадри" на базі АБІС ІРБІС — співробітникам наукової бібліотеки Української інженерно-педагогічної академії.

За звітний період надано **126** індивідуальних та **8** групових консультацій науковцям НТУ «ХПІ» з наукометрії та з питань формування, перегляду та редагування авторських профілів у ResearcherID, Scopus, GoogleScholar.

Надано **35** консультацій співробітникам редакцій періодичних видань та наукових збірок НТУ «ХПІ» та авторам щодо участі в проєктах «Наукова періодика України» на платформі Open Journal Systems, «Наукові конференції України» на платформі Open Conference Systems та системи наукометричного моніторингу суб'єктів наукової діяльності України «Український індекс наукового цитування». Як результат спільної роботи бібліотеки, науково-дослідної частини та редакційно-видавничого відділу університету Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Серія: Актуальні проблеми управління та фінансово-господарської діяльності включено в проєктах видавничої служби УРАН. 7 найменувань видань НТУ «ХПІ» отримують DOI, метадані статей на випуски 2016 року будуть депоновані до Системи Publishers International Linking Association (PILA).

Матеріали Міжнародної школи-семінара «Біомедична інженерія: проблеми і перспективи розвитку» (<http://biomeding.khpi.edu.ua/BioMedIng2016>) представлені на платформі науково-видавничої інфраструктури «Наукова періодика України» (Scientific Periodicals of Ukraine) Порівняно з груднем 2015 року показники лишаються на одному рівні.

Метадані статей **14** видань НТУ «ХПІ» автоматично інтегровано до зведеного світового каталогу WorldCat та індексуються спеціалізованими системами пошуку наукової інформації. Видання отримують Online ISSN.

Український індекс наукового цитування

Система наукометричного моніторингу суб'єктів наукової діяльності України

Пошук Аналітика Порівняння Про проєкт

Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Назва: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Підпорядкування: Міністерство освіти і науки України

Регіон: Харківська область

Тип: вищий навчальний заклад

ПАСПОРТ

СПІВРОБІТНИКИ

АНАЛІТИКА

Статистика

	ISI Web of Science	SciVerse Scopus	Наукова періодика України
Публікації	1166	2067	311
Всього цитувань	4873	5344	39
Індекс Гірша	30	30	3
Цитувань на статтю	4.18	2.59	0.13

Систематично проводився моніторинг якості записів в БД «Неперіодичні видання» та «Періодичні видання» ЕК «РБІС». Відомості про виявлені помилки доводилися до відома завідувачів відділів наукової обробки документів та організації каталогів та інформаційно-бібліографічного відділу, виконавцям надавалися методичні консультації та супровід.

Забезпечили виконання завдань виробничої практики студентів НТУ «ХПІ» та студентів Харківської державної академії культури (ХДАК).

Організували і провели: 8 семінарів для авторів, видавців та бібліотечного загалу міста:

1. Семінар «Продукти Thomson Reuters для науковців» (11.02.2016);
 2. Семінар «Продукти Thomson Reuters для редакцій наукових періодичних видань» (11.02.2016);
 3. Науково-практичний семінар «Сучасні інформаційні технології на службі формування бренду університету» (25.02.2016);
 4. Семінар-нарада для референтів кафедр НТУ «ХПІ»;
 5. Науково-практичний семінар «Сучасні наукові журнали: базові вимоги, формат сайту, індексація у профільних базах даних та Web of Science, doi» (15.06.2016);
 6. Науково-практичний семінар «Можливості платформи Web of Science (Thomson Reuters) для якісних наукових досліджень» (15.06.2016).
 7. Навчальний семінар «Оптимізація пошуку інформації в електронному каталозі науково-технічної бібліотеки НТУ «ХПІ»;
 8. Семінар «Supporting Open Access movement: selfarchiving in National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute"» на підтримку Руху Відкритого доступу в рамках Міжнародного тижня відкритого доступу
- Підготовлено 18 презентацій до нарад та навчальних семінарів (Додаток №).

8.3. Науково-дослідна діяльність бібліотеки

Значну увагу приділялося пошуку в архівах джерел та достовірної інформації з історії Університету і його випускників. Зібрано та упорядковано біографічні дані про понад 5000 осіб. Досліджено науковий доробок усіх ректорів університету. Упорядкований матеріал підготовлено до друку та представлення в електронному вигляді у репозитарії університету.

8.4. Наукові публікації співробітників НТБ:

1. Главчева Ю. М. Про відкритий дистанційний курс «Куратор змісту-4» / Ю. М. Главчева, В. М. Кухаренко, О. В. Рибалко // Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я : тези доп. XXIV Міжнар. наук.-практ. конф., 18–20 трав. 2016 р. — Харків, 2016. — С. 7.
2. Кухаренко В. М. Куратор змісту : навч.-метод. посібник / В. М. Кухаренко, Ю. М. Главчева, О. В. Рибалко; ред. В. М. Кухаренко. — Харків : «Міськдрук», 2016.
3. Семененко Л. П. Академічна доброчесність — запорука якісної освіти / Семененко Лариса Петрівна // Роль бібліотеки у створенні когнітивного ресурсу суспільства знань: технології, освіта, наука [Електронний ресурс] : збірник наукових праць / ред. кол. Л. Г. Бакуменко [та ін.]. Харків : ХДУХТ, 2016. — С. 146–151.

У газеті «Політехнік» опубліковано 7 статей:

1. Вітаємо переможців конкурсу «Бібліотекар року» — 2015! / [С. Костроміна] // Політехнік. — 2016. — 31 бер. (№ 7). — С. 1. — Електрон. аналог : режим доступу : <http://polytechnic.kpi.kharkov.ua/ViewArticle.aspx?id=4851>
2. Бондаренко Л. Запрошує НТБ / Л. Бондаренко // Політехнік. — 2016. — 22 вер. (№ 16). — С. 3. — Електрон. аналог : Режим доступу : <http://polytechnic.kpi.kharkov.ua/ViewArticle.aspx?id=4982>
3. Костроміна С. Проект «Учені НТУ «ХПІ» освіти, науці, промисловості: кращі видання» / С. Костроміна // Політехнік. — 2016. — 30 лист. (№ 22–23). — С. 4. — Електрон. аналог : режим доступу: <http://polytechnic.kpi.kharkov.ua/ViewArticle.aspx?id=5044>
4. Костроміна С. Чарівний світ квітів / С. Костроміна // Політехнік. — 2016. — 30 лист. (№ 22–23). — С. 4. — Електрон. аналог: режим доступу: <http://polytechnic.kpi.kharkov.ua/ViewArticle.aspx?id=5065>
5. Палей Т. «Фигура Речи или ...» / Т. Палей // Політехнік. — 2016. — 17 лист. (№ 20–21). — С. 6. — Електрон. аналог: режим доступу: <http://polytechnic.kpi.kharkov.ua/ViewArticle.aspx?id=5031>

6. **Семененко Л.** Ознайомитися, оволодіти, використовувати / Л. Семененко, Ю. Главчева // Політехнік. — 2016. — 25 лют. (№ 4). — С. 2. — Електрон. аналог: режим доступу: <http://polytechnic.kpi.kharkov.ua/ViewArticle.aspx?id=4808>
7. **Семененко Л.** Читати книги — модно, дарувати — приємно! / Л. Семененко, С. Костромина // Політехнік. — 2016. — 12 лют. (№ 3). — С. 1. — Електрон. аналог: режим доступу: <http://polytechnic.kpi.kharkov.ua/ViewArticle.aspx?id=4796>

Опубліковано лише в електронному вигляді:

1. **Главчева Ю. Н.** Инструменты от Thomson Reuters для научной деятельности [Электронный ресурс] : [презентация] / Ю. Н. Главчева, Л. П. Семененко // Электронный репозиторий Национального технического университета «Харьковский политехнический институт» (eNTUKhPIIR). — Дата публикации : 2016. — Режим доступа: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/20010>
2. **Главчева Ю. Н.** Информационное обеспечение научной и образовательной деятельности: WebofScience, JournalCitationReports, ResearcherID, EndNote [Электронный ресурс] : [презентация] / Главчева Ю. Н. // Электронный репозиторий Национального технического университета «Харьковский политехнический институт» (eNTUKhPIIR). — Дата публикации : 2016. — Режим доступа: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/24958>
3. **Главчева Ю. Н.** Об авторских профилях... [Электронный ресурс] : [презентация] / Ю. Н. Главчева // Электронный репозиторий Национального технического университета «Харьковский политехнический институт» (eNTUKhPIIR). — Дата публикации : 2016. — Режим доступа: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/21552>
4. **Главчева Ю. Н.** Реализация Движения Открытого Доступа в НТУ «ХПИ» [Электронный ресурс] : [презентация] / Главчева Ю. Н. // Электронный репозиторий Национального технического университета «Харьковский политехнический институт» (eNTUKhPIIR). — Дата публикации : 2016. — Режим доступа : <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/24319>
5. **Главчева Ю. Н.** Рекомендации по регистрации в Google Scholar Citations [Электронный ресурс] / Ю. Н. Главчева // Электронный репозиторий Национального технического университета «Харьковский политехнический институт» (eNTUKhPIIR). — Дата публикации : 2016. — Режим доступа : <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/21556>
6. **Костромина С. В.** Основы информационной культуры. Дистанционный курс для студентов I курса НТУ «ХПИ» всех специальностей [Электронный ресурс] : [презентация] / С. В. Костромина // Сайт Национального технического университета «Харьковский политехнический институт». — Дата публикации : 2016. — Режим доступа : http://www.kpi.kharkov.ua/ukr/wp-content/uploads/sites/2/2016/12/Prezentatsiya-kursa_zashhita_Kostromina.pdf
7. **Костромина С. В.** Путешествие необычными библиотеками / С. В. Костромина // Электронный репозиторий Национального технического университета «Харьковский политехнический институт» (eNTUKhPIIR). — Дата публикации : 2016. — Режим доступа: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/22023>
8. **Непран Н. В.** Достовірні електронні ресурси на допомогу науці та освіті [Електронний ресурс] : [презентація] / Непран Н. В. // Електронний репозитарій Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (eNTUKhPIIR). — Дата публікації : 2016. — Режим доступу: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/24321>
9. **Непран Н. В.** Ключевые направления исследований С. А. Назаренко в области оптимизации конструкций [Электронный ресурс] / Н. В. Непран. // Электронный репозиторий Национального технического университета «Харьковский политехнический институт» (eNTUKhPIIR). — Дата публикации : 2016. — Режим доступа: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/22827>
10. **Павлова Г. В.** Харьковский технологический институт в хронике важнейших фактов и событий Харькова и Харьковской губернии: сто лет тому назад 1916 год [Электронный ресурс]: [презентация] / Павлова Г. В. // Электронный репозиторий Национального технического университета «Харьковский политехнический институт» (eNTUKhPIIR). — Дата публикации : 2016. — Режим доступа: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/25575>
11. **Побережна О. О.** Процес самоархівування наукових робіт у репозитарії НТУ «ХПИ» [Електронний ресурс] : [презентація] / О. О. Побережна// Електронний репозитарій Національного

технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (eNTUKhPIIR). — Дата публікації : 2016. — Режим доступу: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/21553>

12. **Побережна О. О.** Реєстрація користувача (депозитора) у репозитарії НТУ «ХПІ» (eNTUKhPIIR) [Електронний ресурс] : [презентація] / О. О. Побережна // Електронний репозитарій Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (eNTUKhPIIR). — Дата публікації : 2016. — Режим доступу: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/21554>

13. **Побережна О. О.** Технологія самоархівування документів у інституційному репозитарії НТУ «ХПІ»: запобігання помилок [Електронний ресурс] : [презентація] / Побережна О. О., Ілляшенко А. О. // Електронний репозитарій Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (eNTUKhPIIR). — Дата публікації : 2016. — Режим доступу: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/24316>

14. **Семененко Л. П.** Антиплагиатная интернет система StrikePlagiarism.com [Электронный ресурс] : [презентация] / Л. П. Семененко, Ю. Н. Главчева // Электронный репозитарий Национального технического университета «Харьковский политехнический институт» (eNTUKhPIIR) — Дата публикации : 2016. — Режим доступа: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/19574>

15. **Семененко Л. П.** Информационные сервисы в помощь образованию [Электронный ресурс]: презентация / Л. П. Семененко, Ю. Н. Главчева // Электронный репозитарий Национального технического университета «Харьковский политехнический институт» (eNTUKhPIIR) — Дата публикации : 2016. — Режим доступа: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/19575>

16. **Семененко Л. П.** Потенціал бібліотеки у системі формування бренду університету [Електронний ресурс] : [презентація] / Л. П. Семененко, Ю. М. Главчева // Електронний репозитарій Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (eNTUKhPIIR). — Дата публікації : 2016. — Режим доступу: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/20007>

Подана до друку 16.11.2016 стаття

Главчев М. І., Главчева Ю. М. «Штучний інтелект: проблеми та протиріччя, з якими стикається людина у кіберпросторі» до збірника наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції «Духовно-моральнісні основи та відповідальність особистості у долі людської цивілізації» (напрямок «Гуманітарна оцінка техніки й технологій: протиріччя техногенної цивілізації»).

ІХ. УПРАВЛІННЯ. РОБОТА З КАДРАМИ.

У звітному році було проведено **16** засідань Ради дирекції, де обговорювалися питання: стратегія розвитку бібліотеки, завдання та виконання планів роботи, підготовка до нового навчального року, забезпечення безпеки співробітників і користувачів бібліотеки, популяризація електронних ресурсів бібліотеки серед співробітників та студентів НТУ «ХПІ», організація інформаційно-бібліографічного супроводу наукових заходів в університеті, надання консультацій та допомоги редакціям Вісників та наукових журналів НТУ «ХПІ», розширення співробітництва, тощо.

9.1. Штат бібліотеки

Станом на 31 грудня 2016 р. штатний розпис бібліотеки налічує **76 одиниць**, працює **79** співробітників (з них у відпустках по догляду за дітьми — **1** особа); з них: **77** — з вищою освітою, у тому числі **54 (70%)** — з вищою бібліотечною освітою; **1** працівник з базовою вищою освітою, **1** працівник з початковою вищою освітою.

Прийнято на роботу: на посаду бібліотекаря І кат. — Бойко О. В. (0,5 ставки), бібліотекаря І кат. Мешкову Н. М.

За власним бажанням звільнилась: бібліотекар І кат. Долбіна А. В.

Бібліотекаря І кат. Зайцеву Є. Б. **виключили зі списків працівників** бібліотеки у зв'язку зі смертю.

Переведено на вищі посади: бібліотекар І кат. Верхова І. Ю. — на посаду провідного бібліотекаря, бібліотекар ІІ кат. Свєриденко Є. О. — на посаду бібліотекаря І кат., інженер-програміст І кат. Серебряйська І. В. — на посаду бібліографа І кат., бібліотекар ІІ кат. Тімаріна К. С. — на посаду бібліотекаря І кат. (0,5 ставки).

Були переведені на нижчі посади за власним бажанням: провідний бібліотекар Борботько Л. А. — на посаду бібліотекаря ІІ кат., бібліотекар І кат. Крюковська В. І. — на посаду бібліотекаря ІІ кат.,

За високий професіоналізм і значні успіхи в роботі та з нагоди Всеукраїнського дня бібліотек 15 співробітників були відзначені грамотами НТУ «ХПІ» та 4 співробітникам оголошено подяку.

Диплом учасника третього регіонального конкурсу наукових робіт та інноваційних проєктів імені Л. Б. Хавкіної «Бібліотеки, їх організація і техніка» отримала координатор проєкту "Наукова школа електротехніки ХПІ" заступник директора НБ НТУ «ХПІ» Оксана Олександрівна Побережна. Виконавці проєкту:

- Верхова Ірина Юріївна – бібліотекар 1 категорії НБ НТУ «ХПІ»;
- Журавльова Юлія Володимирівна – завідувач сектора НБ НТУ «ХПІ»;
- Колісникова Ірина Олександрівна - завідувач сектора НБ НТУ «ХПІ»;
- Куліш Валентина Іванівна – головний бібліограф НБ НТУ «ХПІ»;
- Черних Дмитро Ігорович - завідувач сектора НБ НТУ «ХПІ».

У листопаді 2016 році заступник директора бібліотеки Главчева Ю. М. стала переможцем XVIII обласного конкурсу «Вища школа Харківщини — кращі імена» у номінації «Директор (завідувач) бібліотеки».

За підсумками конкурсу **"Бібліотекар року – 2016"** (організатори методичне об'єднання бібліотек вищих навчальних закладів Харківської зони та ТОВ «Компанія ПАЕР») співробітники НБ НТУ «ХПІ» отримали дипломи конкурсу «Бібліотекар року» у номінаціях:

«За створення власних електронних інформаційних ресурсів» — завідувач науково-методичного відділу Костроміна С. В. та провідний бібліотекар Бикова В. І.;

«За культурно-естетичне виховання молоді» — заступник директора Палей Т. Л. та завідувач відділу культурно-просвітницької роботи Бондаренко Л. П.

За підсумками роботи у 2016 році було премійовано 33 співробітники.

Відзначено грамотами НТУ «ХПІ» з нагоди 50-річного ювілею: заст. директора бібліотеки Палей Т. Л., зав. відділом Кузьміну І. О., зав. сектора Колісникову І. О., провідного бібліографа Бранчук В. С.

Оголошено подяку з нагоди 55-річного ювілею: бібліотекарю I кат Перетятко В. І., інженеру-програмісту I кат. Серебрийській І. В.

Оголошено подяку від оргкомітету VIII Міжнародної науково-методичної конференції «Безпека людини у сучасних умовах» завідувачу відділу Непран Н. В. та головному бібліографу Куліш В. І. за участь та плідну співпрацю.

Оголошено подяку від Ректорату НТУ «ХПІ» завідувачу відділу Бондаренко Л. П. за активну участь у проведенні Тижня права, присвяченого Міжнародному Дню прав людини.

Директора бібліотеки Л. П. Семененко відзначено грамотою НТУ «ХПІ» за плідну співпрацю у вченій раді університету

Селькову А.А. — подякою кафедри фізики металів та напівпровідників «НТУ «ХПІ»

9.2. Підвищення кваліфікації

• Вивчали теоретичні праці та кращий досвід упровадження інформаційних технологій за основними напрямками діяльності бібліотек.

• Ознайомилися з досвідом роботи українських та зарубіжних бібліотек (ЦНБ Харківського національного ун-ту ім. В. Н. Каразіна, Харківського національного економічного ун-ту ім. С. Кузнеця, Харківського національного ун-ту радіоелектроніки, Івано-Франківського національного технічного університету нафти та газу, Національного технічного ун-ту України «Київський політехнічний інститут», Сумського державного ун-ту, Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського, Східноукраїнського державного університету та ін.).

• Вивчали досвід бібліотек України та зарубіжжя щодо створення та наповнення електронних архівів відкритого доступу (репозитаріїв) та специфіки розташування повних ресурсів журналів та конференцій (<http://dspace.susu.ac.ru/xmlui>, <http://essuir.sumdu.edu.ua>, <http://dspace.univer.kharkov.ua>, <http://open-archive.kture.kharkov.ua>, <http://dspace.bsu.edu.ru>, <http://ea.donntu.edu.ua>, <http://sevntu.com.ua>).

• Ознайомилися з процесом сканування та основними функціями безконтактного сканера «FUJITSU ScanSnap SV600» (ХНМУ).

• Вивчали особливості організації електронного документообігу в НТУ «ХПІ» та вищих України.

• Систематично проводили аналіз контенту сайтів бібліотек вищих навчальних закладів.

- Вивчили механізм роботи та правила користування електронними ресурсами тимчасового, авторизованого та вільного доступу до повнотекстових документів.
- Освоїли інструменти наукометричних баз даних (Scopus, Web of Science, РИНЦ).
- Вивчали досвід НБ Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича з питань роботи бібліотеки з формування баз даних дипломних та наукових робіт студентів університету, а також з питань популяризації рідкісних та цінних видань.

4 особи навчалися у вищих навчальних закладах, 3 з них отримували 2-гу вищу освіту. Завершили навчання і отримали другу вищу освіту рівня магістр за спеціальністю «Педагогіка вищої школи» завідувач сектора **Римар Т. В.** та за спеціальністю «Адміністративний менеджмент» завідувач сектора **Руда В. Л.** Отримала диплом бакалавра за спеціальністю «Психологія» бібліотекар **Подорожна О. Г.**

Продовжують навчання: другу вищу освіту за спеціальністю «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографознавство» (ХДАК) отримує бібліотекар I кат. **Осадча М. М.**, а за спеціальністю «Психологія» (НУЦЗУ) за кваліфікацією спеціаліст — бібліотекар **Подорожна О. Г.** У 2016 році заст. директора **Главчева Ю. М.** зарахована на навчання до аспірантури за спеціальністю (122) «комп'ютерні науки та інформаційні технології» (НТУ «ХПІ», каф. Інтелектуальних комп'ютерних систем) та отримала сертифікат, який надає право проводити навчання по роботі з інформаційними ресурсами Thomson Reuters.

Навчання на курсах підвищення кваліфікації та навчальних семінарах

Назва	Місце навчання	Термін навчання	Відвідали
XIII Міжнародна школа-семінар «Сучасні педагогічні технології в освіті»	НТУ «ХПІ»	26–28 січня	Побережна О. О., Семененко Л. П., Главчева Ю. М., Катуніна Н. Л., Койсіна С. В., Бранчук В. С., Бикова В. І., Куліш В. І., Непран Н. В.
Короткотерміновий навчально-методичний семінар бібліотечних працівників відділів обслуговування районних (міських) публічних бібліотек м. Харкова та Харківської області.	ХОНМЦ	15–19 лютого	Сорокіна Л. Є. Павлова Г. В.
Курси підвищення кваліфікації за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	ХДАК	14–28 березня	Круглова М. О. Бондаренко Л. П.
Короткотерміновий навчально-методичний семінар бібліотечних працівників відділів обслуговування районних (міських) публічних бібліотек м. Харкова та Харківської області	ХОНМЦ	11–15 квітня	Серебрійська І. В.
Четверта всеукраїнська школа бібліотечного журналіста	ХДНБ ім. В. Г. Коро-ленка	19–22 квітня	Бублик О. М.
Дистанційні курси Prometheus «Бізнес-англійська»		лютий-березень 2016	Сверіденко Є. О. Попова В. В.
Курс підвищення кваліфікації з інформаційних ресурсів Thomson Reuters для наукових досліджень (Web of Science, Journal Citation Reports, ResearcherID, EndNote)	м. Київ, НАУКМА	12-13 вересня	Афанасьєва О. А. Главчева Ю. М.
Короткотерміновий навчально-методичний семінар бібліотечних працівників відділів обслуговування районних (міських) публічних бібліотек м. Харкова та Харківської області.	ХОНМЦ	19 – 23 вересня	Новосьолова С. Ю., Куліш В. І.
Дистанційний курс «Технологія розробки дистанційного курсу-2016-2»	НТУ «ХПІ»	10.10–18.12. 2016	Костроміна С. В., Новосьолова С. Ю.
Короткотерміновий навчально-методичний семінар бібліотечних працівників відділів обслуговування районних (міських) публічних бібліотек м. Харкова та	ХОНМЦ	17 – 21 жовтня	Федорова Т. Д., Черних Д. І.

Харківської області.			
Іспит зі знання інформаційних ресурсів Thomson Reuets для наукових досліджень		жовтень	Главчева Ю. М.
Короткотерміновий навчально-методичний семінар бібліотечних працівників відділів обслуговування районних (міських) публічних бібліотек м. Харкова та Харківської області.	ХОНМЦ	14 18 листопада	Кузьміна І. О., Лябах Н. В.
Третя регіональна школа бібліотечного журналіста	ХДНБ ім. В. Г. Коро- ленка	22 – 25 листопада	Мешкова Н. М., Попова В. В.

За підсумками курсів підвищення кваліфікації усі відвідувачі отримали сертифікати та посвідчення.

Окрім курсів співробітники бібліотеки відвідали ще 57 заходів з підвищення кваліфікації (семінари, конференції, вебінари). Додаток № 9.

Інформація з актуальних питань семінарів та конференцій доводилася до відома керівництва бібліотеки та трудового колективу бібліотеки.

Х. Нове в бібліотеці.

Січень — змінилась процедура обліку періодичних видань, придбаних за передплатою для бібліотечного фонду. Усі періодичні видання, отримані за передплатою, підлягають інвентаризації та штрих-кодуються і обліковуються як основні фонди

3 січня — координація робіт за Угодою про членство в RILA Учасника, Представленого Асоціацією користувачів Української науково-освітньої телекомунікаційної мережі УРАН

Березень — метадані репозитарію НТУ «ХПІ» інтегровані до проекту OpenAire <https://www.openaire.eu/search/dataprovider?datasourceId=openoear::272e11700558e27be60f7489d2d782e7>

Квітень — зміна назви бібліотеки з «науково-технічна» на «наукова» — рішення вченої ради університету від 11.03.2016 р., протокол № 2 та Наказ НТУ «ХПІ» № 181 ОД від 04.04.2016 р.

читальний зал № 2 виведено з відділу культурно-освітньої роботи та передано до відділу обслуговування навчальними виданнями.

Квітень — репозитарій НТУ «ХПІ» додано до реєстру користувачів системи DSpace <http://registry.duraspace.org/registry/repository/7242>.

Червень — приєдналися до регіонального проекту «Бібліосинергія».

Липень — центр реєстрації увійшов до складу відділу обслуговування навчальними виданнями.

Вересень — 2 сертифікати право проводити офіційні консультації по роботі з інформаційними ресурсами Thomson Reuets (Главчева Ю. М., **сертифікат № 0312**; Афанас'єва О. А., **сертифікат № 0313**)

Жовтень — сертифікований тренер по роботі з інформаційними ресурсами Thomson Reuters (Главчева Ю. М., сертифікат № 001).

Листопад — перемога на XVIII обласному конкурсі «Вища школа Харківщини – кращі імена» у номінації «Директор (завідувач) бібліотеки» (заст. директора бібліотеки, Главчева Ю. М.).

Грудень — започатковано власний проект «Жінки доктори наук, професори — гордість політеху».

Розроблено 3 теми дистанційного курсу для студентів I курсу НТУ «ХПІ» усіх спеціальностей «Основи інформаційної культури», автор Костроміна С. В. отримала сертифікат відкритого дистанційного курсу «Технологія розробки дистанційного курсу-2016».

2016 рік — 5 нових віртуальних виставок; 17 нових фотозвітів опубліковано на сайті бібліотеки.

розроблено алгоритм пошуку інформації про вчених НТУ «ХПІ».

разом з Проблемною лабораторією дистанційного навчання створення та робота у курсах «Дистанційний курс для керівників» та «Педагогічна екосистема викладача електронного університету»

3 липня 2015 р. по липень 2016 року проводилися роботи в рамках **грантової програми "Нарощування цифрового потенціалу громадянського суспільства"** Відділу преси, освіти та культури Посольства США в Україні.

ХІ. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА. ГОСПОДАРЧА РОБОТА

1.1 МТБ

Площа бібліотеки становить **7018,9 м.кв. (Додаток № 10)**

Парк оргтехніки налічує:

85 ПК, у т. ч. 2 сервери, 2 демокіоски та 2 ноутбуки, 2 проектори, 1 планшетний сканер та 21 сканер штрих-кодів, 11 принтерів, 1 БФП, 1 копірвальний апарат, 55 телефонних номерів.

З ладу вийшли і **потребують ремонту або застарілі:** 3 ПК, 2 планшетні сканери, 1 сканер штрих-кодів, 1 принтер.

У звітному році було списано на загальну суму 1320,00 грн.:

– диск (накопичувач) НЖМД 320.0 Gb Seagate ST 320LT022 (680,00 грн.)

– диск (накопичувач) НЖМД 320.0 Gb Seagate ST 320 DM 000, SN W2A1G13V (640 грн.)

У 2016 році отримано послуг на **31897 грн.**

У 2016 році придбано матеріалів та обладнання на **50145,85 грн.**

Фінансові витрати та надходження у 2016 р. (Додаток № 11). Бібліотека потребує устаткування і обладнання згідно проектної документації та для забезпечення якісного комплектування фондів, доступу до електронних повнотекстових ресурсів, придбання ліцензійного програмного забезпечення та ін. Сформована заявка на фінансування бібліотеки на суму понад 2 млн. грн. (Додаток № 12). З урахуванням стелажів та нового серверу — до 5 млн.

До складу інституту за Актами списання здано **2520 кг** макулатури на суму **5040,00 грн.**

11.2. Господарчі роботи:

Протягом року проведено **9** санітарних днів, активно проводилися санітарно-гігієнічні заходи, знепилено **576 172** прим фонду.

За звітний період проводилися планові заходи з поліпшення естетичного стану приміщень, їх озеленення.

Усі співробітники дотримуються раціонального режиму праці та відпочинку протягом робочого дня, правил техніки безпеки, протипожежної та електробезпеки. Регулярно проводяться бесіди з питань дотримання правил техніки безпеки, протипожежної та електробезпеки у приміщеннях. Проведено 3 інструктажі з техніки безпеки та пожежної безпеки.

Створено належні побутові умови для співробітників (2 кімнати прийому їжі, душова кімната, тепла вода).

Директор наукової бібліотеки

Л. П. Семененко